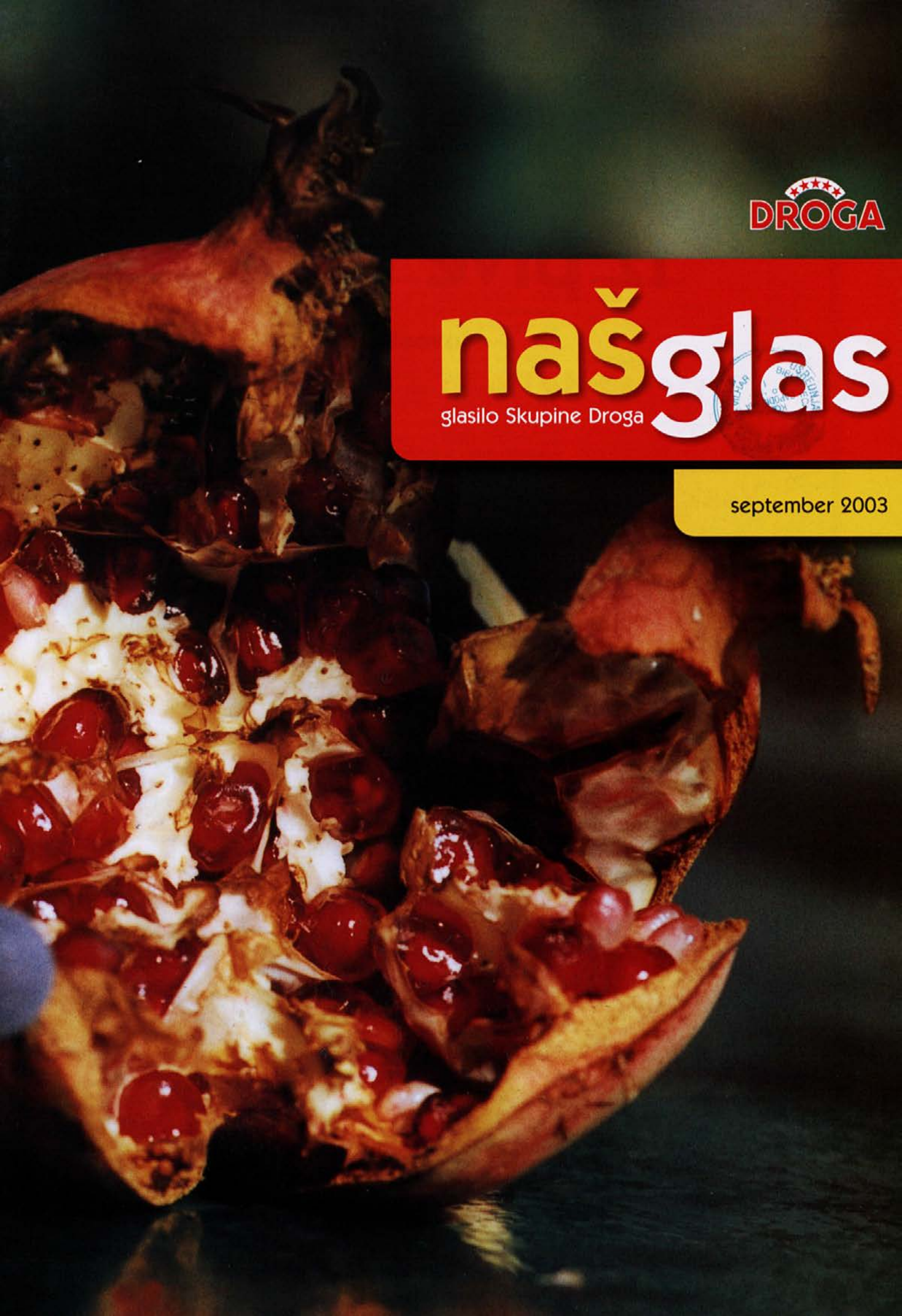

DROGA

našglas

glasilo Skupine Droga

september 2003

DROGA

Želite informacijo iz prve roke?

Novost:

**ponedeljkova telefonska
linija uprave**

**Vsak ponedeljek od 8.00 do 9.00 ure
bo uprava na voljo za
vaša vprašanja in predloge.**

tel.: (05) 66-31-501

Zapomnite si: biti mrtev je slabo za posel (Richard Carlson)

Izrek nam pomaga videti stvari v pravi luči. Kadar se zalotite, da rečete: "Nimam časa, da bi telovadil," se hitro popravite: "Nimam časa, da ne bi telovadil." Dolgoročno boste porabili precej manj časa za vzdrževanje dobrega počutja, kot ga boste porabili, če zbolite.

Počutili se boste bolje, srečnejši boste in morda boste dlje živeli. Manj boste zaskrbljeni, saj boste uspešnejši, bolj zadovoljni in bolj cenjeni.

Metafora je vzeta iz svetovne uspešnice Richarda Carlsona. Ne trati moči za malenkosti v službi. Izbrala sem jo med množico misli in življenjsko koristnih nasvetov, ki nam jih pisec nevsiljivo ponuja, skoraj tako, kot da bi nam bral neizrečene želje in nas za roko vodil v njihovo uresničitev. Opozarja nas na majhne, a za življenje tako zelo pomembne stvari.

Čas počitnic in dopustov se je iztekel. Sprostili smo se, si odpočili in se napolnili z novo energijo. Nova delovna moč, ki smo si jo nabrali med letovanjem na obali, v hribih ali morda na kakšnem "trendovskem" otoku, bo morala zadostovati do naslednjega počitka. Dovolj je bo le, če jo bomo čez leto pravilno odmerjali. Življenje pa dnevno prinaša nove izkušnje, nove okoliščine, ki nas zmotijo pri vsako-

dnevni opravi in nam "nenačrtovano" jemljejo energijo na zalogi. Zato bi bilo dobro, da bi se naučili prepoznati okoliščine in jih ločevati na zapletene in manj zapletene. Znan nasvet. Poznamo ga skoraj vsi, le da mu nekateri bolj, drugi manj uspešno sledimo. Prav zato je pomembno, da odkrijemo nove vire energije, iz katerih se lahko dnevno napajata telo in duša. Pri tem nimam v mislih počitnic v eksotičnem kraju ali v kakem dragem hotelu, pač pa popoldanski sprehod, branje zanimive knjige, poslušanje priljubljene glasbe, zapis misli ob pogledu na sončni zaton ali oljčni nasad, poslušanje šelestenja listja, trave in še veliko veliko prijetnih in enostavnih opravil, ki nam povrnejo moči in spremenijo razpoloženje in odnos do domačega in delovnega okolja.

V glasilu, ki ga imate pred seboj, smo se lotili znanih tem o poslovanju, o aktivnostih v povezanih podjetjih, veliko prostora smo kot po navadi posvetili celovitemu obvladovanju kakovosti in poročanju o novih strojih v novi tovarni. Nekaj je tudi novosti. Dotaknili smo se razpoloženja ljudi in njihovega odnosa do delovnega okolja. O tem smo se pogovorili s sodelavci iz Zlatega polja. Nekaj prostora pa smo namenili tudi razvedrilu.

Kot ste že sami ugotovili, se je naše glasilo posodobilo in dobilo nove razsežnosti. Postal je glasilo Skupine Droga. Kljub večjemu številu bralcev in jezikovni raznolikosti pa se njegovo poslanstvo ne spreminja; glasilo nas obvešča in povezuje ne glede na oddaljenost in različnost. Skrbi tudi za naše dobro razpoloženje.

V uredništvu se trudimo, da bi bilo tako. Pridružite se nam!

Majda Vlačič

Droga Portorož, Živilska industrija d.d., Industrijska cesta 21, 6310 Izola, Slovenija.

Predsednica uredniškega odbora: Vesna Čuber. Glavna in odgovorna urednica: Majda Vlačič. Uredniki: Sonja Požar, Manuela Ferencić Meden, Gregor Moljk, Silvia Benčič, Lilijana Hrvatina, Vasja Rebec, Gregor Rustja. Oblikovanje: Armando Tul. Tisk: tiskarna VeK, Koper. Naklada 1400 izvodov. Glasilo dobijo zaposleni v Skupini Droga brezplačno. Tiskano na okolju prijaznem papirju.

Vivo d.o.o., Prečna 4, 1000 Ljubljana, Slovenija • Droga d.o.o., Istarska 22, 52460 Buje, Hrvatska • Lasago d.o.o. Buje, Digitronska 33, 52460 Buje, Hrvatska • Droga d.o.o., Zmaja od Bosne 14 c/2, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina • Konzum d.d., Hallilović 4, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina • Droga d.o.o. Skopje, Skupi 37, 1000 Skopje, Makedonija • Droga Prishtinë, Rr. Hekurudhes p.n., Prishtinë, Kosovë • Droga d.o.o. Beograd, Milentija Popovića br. 9, 11070 Novi Beograd, Srbija • Crna Gora • Droga Livmedel AB, Vagnmakaregatan 14, 415 07 Göteborg, Sverige • Sandri S.p.A., Via Madonnetta 7/a, Nervesa della Battaglia (TV), Italia

Kazalo

september 2003

Poslovne vesti

Polletno poslovanje Skupine Droga d.d. 04

Ceoka

Ponovna presoja odnosa do okolja 12

Odpoklic izdelkov 13

Tehnologija v praksi

Nove IME 15

Informatizacija proizvodnje 17

Skupina Droga

Koordinacija povezanih podjetij 19

Investicija v Bujah 20

Marketinške aktivnosti 22

Mi med seboj

Obisk v Zlatem polju 26

Nagradne igre

Dobitnik prve nagrade o potovanju v Brazilijo 37

Znanost v praksi

Salmonela na pohodu 40

Kongres mikrobiologov 41

Naša srečanja in popotovanja

Od Madrida do Lizbone 42

Humor in uganke 45

Naslovnica Jadran Rusjan

Tihožitje z granatnim jabolkom

O polletnem poslovanju Skupine Droge, d.d.

Skupina Droga je v prvem polletju poslovala uspešno. Kljub temu da poslovni načrt prodaje na tujih trgih ni dosežen v celoti, je čisti poslovni izid večji od načrtovanega. K temu je največ prispevalo dobro obvladovanje cen surovin in materiala, saj so stroški materiala, blaga in storitev večji le za 3 odstotke v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta.

Temeljni podatki o poslovanju v prvem polletju 2003

- ★ Ustvarjen bruto dobiček Droge, d.d., znaša 1.141.356 tisoč tolarjev, kar je za 26 odstotkov več kot v prvem polletju 2002; letni poslovni načrt je presežen za 20 odstotkov. Bruto dobiček Skupine Droga znaša 1.048.215 tisoč tolarjev, kar je za 39 odstotkov več kot v preteklem letu.
- ★ Rast čistih prihodkov od prodaje Droge, d.d., za 2 odstotka glede na prvo polletje 2002 je predvsem rezultat prodaje na domačem trgu, ki je večja za 13 odstotkov, prihodki od prodaje na tujih trgih so za 14 odstotkov manjši od doseženih v prvem polletju 2002. Čisti prihodki od prodaje so za 11 odstotkov pod načrtovanimi za prvo polletje 2003. V Skupini Droga so čisti prihodki od prodaje za 6 odstotkov višji kot v prvem polletju 2002.
- ★ Stroški iz poslovanja v Drogi, d.d., so na nivoju stroškov iz poslovanja v prvem polletju 2002 in so za 11 odstotkov nižji od načrtovanih. V Skupini Droga so stroški iz poslovanja višji za 5 odstotkov.
- ★ Rast dodane vrednosti na zaposlenega je v Drogi, d.d., višja za 13 odstotkov glede na prvo polletje 2002. Tudi v Skupini Droga je v porastu in sicer za 11 odstotkov v primerjavi s predhodnim letom.
- ★ Čisti dobiček na delnico znaša 6.054,55 tolarjev in je za 21 odstotkov večji kot v prvem polletju lanskega leta.
- ★ Na dan 30.06.2003 je bilo v Drogi, d.d., 638 zaposlenecv, na 30.06.2002 pa jih je bilo 644. V Skupini Droga je bilo 1000 zaposlenih, kar je za 5 odstotkov več kot v predhodnem letu.

Prodaja v Drogi, d.d.

V prvem polletju leta 2003 je Droga, d.d., ustvarila 8,1 milijarde tolarjev čistih prihodkov od prodaje, kar je 2 odstotka več kot v enakem obdobju leta 2002, oziroma 11 odstotkov pod načrtovanimi prihodki za leto 2003.

O polugodišnjem poslovanju Skupine Droge, d.d.

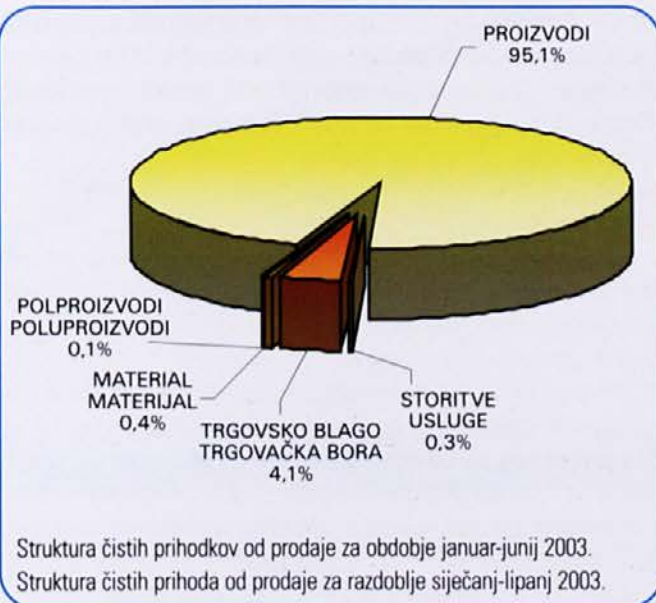
Skupina Droga je u prvem polugodištu poslovala uspešno. Unatoč tome da poslovni plan prodaje na stranim tržištima nije postignut u cijelosti, čisti poslovni rezultat veći je od planiranog. Tome je najviše doprinjelo dobro svladavanje cijena sirovina i materijala, jer su troškovi materijala, robe i usluga veći samo za 3 % u usporedbi s jednakim razdobljem protekle godine.

Temeljni podatci o poslovanju u prvom polugodištu 2003. godine

- ★ Ostvarena bruto dobit Droge d.d. iznosi 1.141.356 tisuća tolara, što je za 26 % više nego u prvom polugodištu 2002. godine; godišnji poslovni plan je premašen za 20 %.
- ★ Bruto dobit Skupine Droga iznosi 1.048.215 tisuća tolara, što je za 39 % više nego u protekloj godini.
- ★ Rast čistih prihoda od prodaje Droge d.d. za 2 % u usporedbi s prvim polugodištem 2002. godine prije svega rezultat je prodaje na domaćem tržištu koja je veća za 13 %, prihodi od prodaje na stranim tržištima su za 14 % manji od postignutih u prvom polugodištu 2002. godine. Čisti prihodi od prodaje su za 11 % ispod planiranih za prvo polugodište 2003. godine.
- ★ U Skupini Droga čisti su prihodi od prodaje za 6 % viši nego u prvom polugodištu 2002. godine.
- ★ Troškovi iz poslovanja u Drogi d.d. su na nivou troškova iz poslovanja u prvom polugodištu 2003. godine i za 11 % niži su od planiranih.
- ★ U Skupini Droga troškovi iz poslovanja viši su za 5 %.
- ★ Rast dodane vrijednosti po zaposlenom je u Drogi d.d. viši za 13 % u usporedbi s prvim polugodištem 2002. godine. U porastu je također i u Skupini Droga, i to za 11 % u usporedbi s prethodnom godinom.
- ★ Čista dobit na dionicu iznosi 6.054,55 tolara i za 21 % veća je nego u prvom polugodištu protekle godine.
- ★ Na dan 30.6.2003. u Drogi d.d. bilo je 638 zaposlenika, a 30.6.2002. bilo ih je 644. U Skupini Droga bilo je 1000 zaposlenika, što je za 5 % više nego u protekloj godini.

Prodaja u Drogi, d.d.

U prvom polugodištu 2003. godine Droga d.d. ostvarila je 8,1 milijardu tolara čistih prihoda od prodaje, što je 2 % više nego u jednakom razdoblju u 2002. godini, odnosno 11 % ispod planiranih prihoda za 2003. godinu.

Prihodki od prodaje proizvodov

Droga, d.d., je na domačem trgu realizirala 69 odstotkov čistih prihodkov od prodaje proizvodov, preostalih 31 odstotkov pa na tujih trgih, večinoma v državah nekdanje Jugoslavije. V primerjavi z lanskoletnim obdobjem se je struktura čistih prihodkov od prodaje proizvodov spremenila. Lani je Droga, d.d., ustvarila 63 odstotkov čistih prihodkov od prodaje proizvodov na domačem trgu, 37 odstotkov čistih prihodkov od prodaje proizvodov pa na tujem trgu.

Prodaja proizvodov na domačem trgu

Droga, d.d., je na domačem trgu realizirala 5,3 milijarde tolarjev čistih prihodkov od prodaje proizvodov. Tako je v prvem polletju leta 2003 ustvarila 13 odstotkov več kakor v polletju 2002 in obenem dosegla načrtovano prodajo za polletje 2003. Tržni delež kave Barcaffé predstavlja 73 odstotkov vrednostne prodaje celotne kave na slovenskem trgu in je obenem s 45 odstotki prihodkov od prodaje proizvodov tudi nosilni proizvodni program v strukturi vrednostne prodaje družbe na domačem trgu.

Prodaja proizvodov na tujem trgu

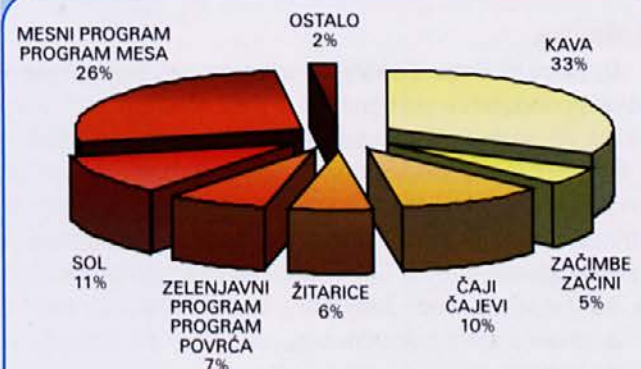
Na tujem trgu je Droga, d.d., ustvarila 2,4 milijarde tolarjev čistih prihodkov od prodaje proizvodov. Trgi držav nekdanje Jugoslavije so še vedno najpomembnejši izvozni trgi, saj je bilo v prvem polletju leta 2003 ustvarjenih 79 odstotkov celotnega izvoza proizvodov. Najvišje čiste prihodke od prodaje proizvodov se beleži v Bosni in Hercegovini, na Hrvaškem, v Avstriji, Republiki Make-

Prihodi od prodaje proizvoda

Droga d.d. je na domačem tržištu realizirala 69 % čistih prihoda od prodaje proizvoda, a preostalih 31 % na stranim tržištima, veći dio u državama bivše Jugoslavije. U usporedbi s istim razdobljem protekle godine struktura čistih prihoda od prodaje proizvoda promijenila se je. Prošle godine Droga d.d. ostvarila je 63 % čistih prihoda od prodaje proizvoda na domačem tržištu, a 37 % čistih prihoda od prodaje proizvoda na stranom tržištu.

Prodaja proizvoda na domačem tržištu

Droga, d.d. je na domačem tržištu realizirala 5,3 milijarde tolarja čistih prihoda od prodaje proizvoda. Time je u prvom polugodištu 2003. godine ostvarila 13 % više nego u polugodištu 2002. godine i ujedno postigla planiranu prodaju za polugodište 2003. godine. Tržišni udio kave Barcaffé predstavlja 73 % od vrijednosti prodaje cjelokupne kave na slovenskom tržištu i ujedno je s 45 % prihoda od prodaje proizvoda glavni proizvodni program u strukturi vrijednosti prodaje društva na domačem tržištu.

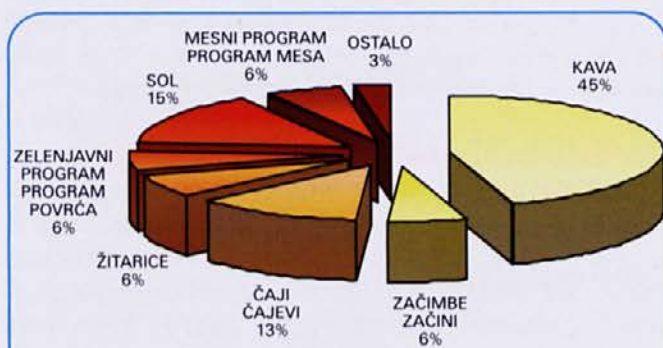
Struktura čistih prihodkov iz prodaje proizvodov po programih za obdobje januar-junij 2003.

Struktura čistih prihoda od prodaje proizvoda po programima za razdoblje siječanj-lipanj 2003.

Prodaja proizvoda na stranom tržištu

Na stranom je tržištu Droga d.d. ostvarila 2,4 milijarde tolarja čistih prihoda od prodaje proizvoda. Tržišta država bivše Jugoslavije još uvijek su najvažnija izvozna tržišta, budući da je u prvom polugodištu 2003. godine ostvareno 79 % cjelokupnog izvoza proizvoda. Najveće čiste prihode od prodaje proizvoda bilježimo u Bosni i Hercegovini, u Hrvatskoj, u Austriji, Republici Make-

doniji, Kosovu, Srbiji in Črni gori ter na Švedskem. Izvoz na te trge se obvladuje preko povezanih podjetij (izjema je Avstrija). Preostale čiste prihodke od prodaje proizvodov Droga, d.d., ustvarja z izvozom v prekomorske in druge države.

Struktura čistih prihodkov iz prodaje proizvodov na domačem trgu po programih za obdobje januar-junij 2003.
Struktura čistih prihodov od prodaje proizvoda na domačem tržištu po programima za razdoblje siječanj-lipanj 2003.

Naložbe

V prvem polletju 2003 je družba za naložbe v tehnološke posodobitve namenila 1,5 mrd. tolarjev, kar predstavlja 75 odstotkov investicijskih vlaganj za leto 2003.

Investicije v posodobitev in sanacijo proizvodnih ter poslovnih prostorov v proizvodnih centrih so pretežno še v izvajanju, načrtovane nabave novih proizvodnih strojev v proizvodnem centru Sol in proizvodnem centru Gosad pa so že realizirane. Investiciji v proizvodnem centru Nova tovarna sta v zaključni fazi, novi stroji so dobavljeni, predviden rok zaključka tehnološke posodobitve linije za filter čaje je 05.08.2003, povečanje produktivnosti in razširitev asortimanskih kapacitet na mesnem programu paštet pa 30.09.2003.

Podatki za delničarje in potencialne vlagatelje

Na 9. skupščini Droge, d.d., sta bila soglasno sprejeta sklepa o odpoklicu člana nadzornega sveta g. Fransa J. Lavooija z dnem 20.06.2003 in o imenovanju novega člana nadzornega sveta g. Albina Zupanca.

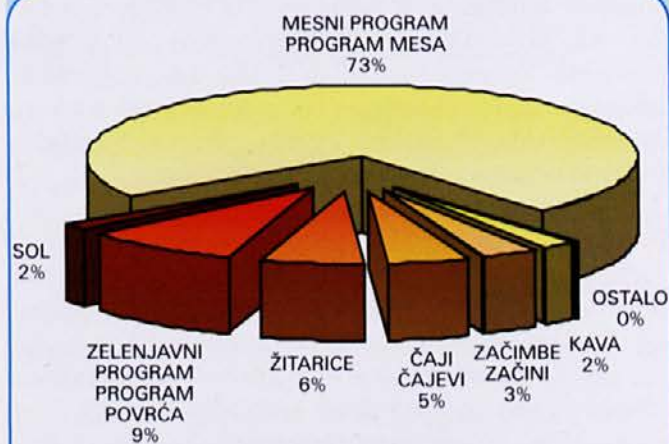
Skladno s sklepom skupščine je družba v juliju 2003 delničarjem družbe izplačala dividende v višini 2.000,00 tolarjev bruto na delnico.

doniji, Kosovu, Srbiji i Crnoj Gori te u Švedskoj. Izvoz na ta tržišta vrši se putem povezanih poduzeća (izuzetak je Austrija). Ostale čiste prihode od prodaje proizvoda Droga d.d. ostvaruje izvozom u prekomorske i ostale države.

Ulaganja

U prvom polugodištu 2003. godine društvo je za ulaganja u tehnološku modernizaciju namijenila 1,5 milijardi tolara, što predstavlja 75 % investicijskih ulaganja za 2003. godinu.

Investicije u modernizaciju i sanaciju proizvodnih te poslovnih prostora u proizvodnim centrima pretežito su još u tijeku, a planirane nabave novih proizvodnih strojeva u proizvodnom centru Sol i proizvodnom centru Gosad već su realizirane. Investicije u proizvodnom centru Nova tovarna u završnoj su fazi, novi su strojevi dobavljeni, predviđeni rok završetka tehnološke modernizacije linije za filter čajeve je 05.08.2003., a povećanje produktivnosti i povećanje asortimanskih kapaciteta na programu pašteta 30.09.2003.

Struktura čistih prihodkov iz prodaje proizvodov na tujem trgu po programih za obdobje januar-junij 2003.
Struktura čistih prihodov od prodaje proizvoda na stranom tržištu po programima za razdoblje siječanj-lipanj 2003.

Podaci za dioničare i potencialne ulagače

Na 9. skupščini Droge d.d. suglasno su usvojene odluke o opozivu člana nadzornog savjeta g. Fransa J. Lavooija danom 20.06.2003. i o imenovanju novog člana nadzornog savjeta g. Albina Zupanca.

Drogina delnica

Drogina delnica kotira na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev pod oznako DRPG. Njen tečaj se je v prvem polletju leta 2003 gibal od 81.000 do 89.000 tolarjev.

Sukladno rješenju skupštine društvo je u srpnju 2003. godine dioničarima društva isplatilo dividende u iznosu od 2.000,00 tolara bruto na dionicu.

Dionica Droge

Dionica Droge kotira na Ljubljanskoj burzi vrijednosnih papira pod oznakom DRPG. Njen tečaj se je u prvom polugodištu 2003. godine kretao od 81.000 do 89.000 tolara.

Podatki za delničarje in drugi analitični podatki//Podatci za dioničare i ostali analitički podatci

	2003	2002	Indeks 03/02
Tržna kapitalizacija (v tisoč SIT)	22.904.491	17.920.422	128
Tržišna kapitalizacija (u tisućama SIT)			
Knjigovodska vrednost delnice (v SIT)	57.935	52.815	110
Knjigovodstvena vrijednost dionice (u SIT)			
Tržna cena delnice na dan 30.06. (v SIT)	81.001	63.375	128
Tržišna cijena dionice na dan 30.06. (u SIT)			
Razmerje med tržno ceno delnice in knjigovodsko vrednostjo delnice	1,40	1,20	117
Odnos između tržišne cijene dionice i knjigovodstvene vrijednosti dionice			
Čisti dobiček na delnico (v SIT) ^[1]	6.055	4.993	121
Čista dobit na dionicu (u SIT) ^[1]			
Denarni tok na delnico (v SIT) ^[2]	10.539	9.531	111
Novčani tok na dionicu (u SIT) ^[2]			
Multiplikator dobička (P/E) ^[3]	13,38	12,69	105
Multiplikator dobiti (P/E) ^[3]			
Multiplikator denarnega toka (P/CF) ^[3]	7,69	6,65	116
Multiplikator novčanog toka (P/CF) ^[3]			

^[1] Čisti dobiček na delnico = čisti poslovni izid obračunskega obdobja preračunan na celo leto / število vseh delnic

^[2] Knjigovodska vrednost delnice = kapital konec obračunskega obdobja / število vseh delnic

^[3] Multiplikator izračunan na letni ravni

^[1] Čista dobit na dionicu = Čisti poslovni rezultat obračunskog razdoblja preračunan na cijelu godinu / broj svih dionica

^[2] Knjigovodstvena vrijednost dionice = kapital krajem obračunskog razdoblja / broj svih dionica

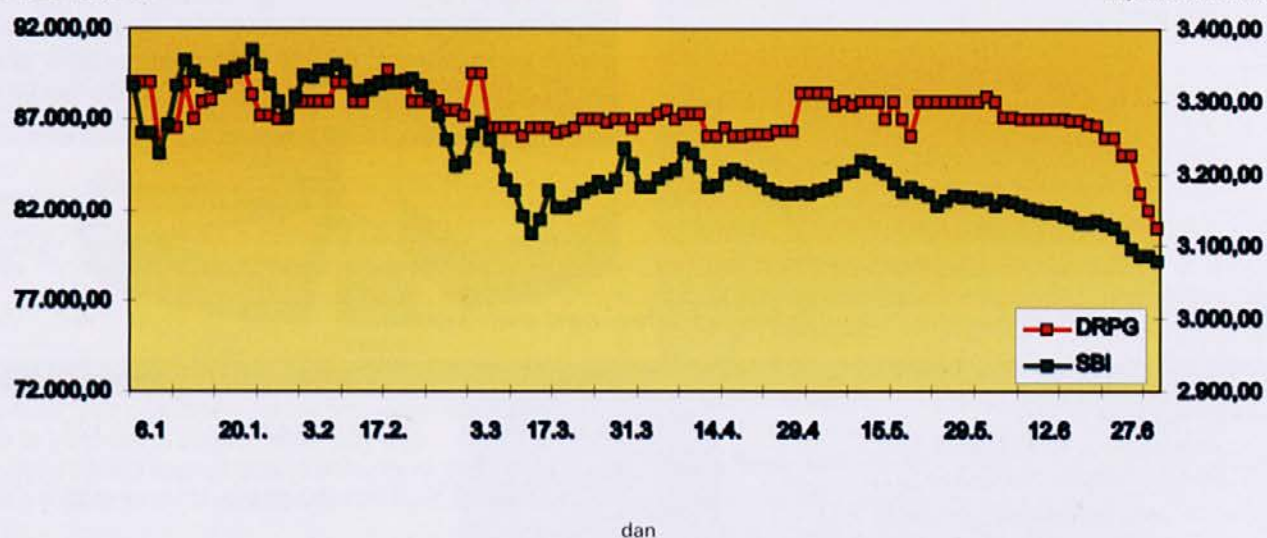
^[3] Multiplikator izračunan na godišnjem nivou

Gibanje tečaja Drogine delnice v primerjavi s SBI (Slovenskim borznim indeksom)

Kretanje tečaja dionice Droge u usporedbi sa SBI (Slovenskim burzovnim indeksom)

Cena delnice; v SIT
Cijena dionice; u SIT

Vrednost indeksa SBI
Vrijednost indeksa SBI

Polletno poročilo je dostopno na spletni strani: www.droga.si

Polugodišnje izvešče nalazi se na internetnoj stranici: www.droga.si

OE Upravljalno računovodstvo

Slika Jadran Rusjan

NEREVIDIRAN IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA		DROGA, d.d.		v tisoč SIT/u tisućama SIT		
NEREVIDIRANI ISKAZ POSLOVNOG REZULTATA		DROGA d.d.		SKUPINA DROGA		
	jan-jun2003 sij-velj 2003.	jan-jun2002 sij-lip 2002.	indeks indeks	jan-jun 2003 sij-velj 2003.	jan-jun 2002 sij-lip 2002.	indeks indeks
1. Čisti prihodi od prodaje <i>Čisti prihodi od prodaje</i>	8.120.028	7.962.617	102	10.634.907	10.034.617	106
2. Sprememba vrednosti zalag proizvodov in nedokončane proizvodnje <i>Izmjena vrijednosti zaliha proizvoda i nedovršene proizvodnje</i>	66.573	29.651	225	100.708	75.645	133
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve <i>Kapitalizirani vlastiti proizvodi i vlastite usluge</i>	0	41.244	0	0	43.731	-
4. Drugi poslovni prihodi s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodi <i>Ostali poslovni prihodi s revaloriziranim poslovnim prihodima</i>	253.665	76.944	330	274.942	133.569	206
5. Stroški blaga, materiala in storitev <i>Troškovi robe, materijala i usluga</i>	-5.130.067	-5.266.643	97	-7.084.707	-6.906.224	103
a. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala <i>Nabavna vrijednost prodane robe i materijala te troškovi potrošenog materijala</i>	-3.807.385	-4.015.682	95	-5.400.488	-5.355.813	101
b. Stroški storitev <i>Troškovi usluga</i>	-1.322.682	-1.250.961	106	-1.684.219	-1.550.411	109
6. Stroški dela <i>Troškovi rada</i>	-1.368.521	-1.275.352	107	-1.834.092	-1.599.882	115
a. Plače <i>Plače</i>	-973.883	-927.643	105	-1.288.654	-1.157.279	111
b. Stroški socialnih zavarovanj <i>Troškovi socijalnih osiguranja</i>	-184.369	-169.010	109	-272.086	-235.434	116
c. Drugi stroški dela <i>Ostali troškovi rada</i>	-210.269	-178.699	118	-273.353	-207.169	132
7. Odpisi vrednosti <i>Otpisi vrijednosti</i>	-686.227	-656.591	105	-905.203	-855.390	106
a. Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih dolgoročnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih <i>Amortizacija i revalorizacijski poslovni rashodi kod neopredmećenih dugoročnih sredstava i opredmećenih osnovnih sredstava</i>	-646.774	-643.013	101	-853.588	-819.293	104
b. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih <i>Revalorizacijski poslovni rashodi kod obrtnih sredstava</i>	-39.453	-13.578	291	-51.615	-36.097	143
8. Drugi poslovni odhodki <i>Ostali poslovni rashodi</i>	-63.751	-38.303	166	-83.293	-59.285	140
Poslovni izid iz poslovanja <i>Poslovni rezultat iz poslovanja</i>	1.191.697	873.567	136	1.103.262	866.781	128
9. Finančni prihodi iz deležev <i>Financijski prihodi iz udjela</i>	42.666	55.036	78	42.666	42	-
10. Finančni prihodi iz dolgoročnih terjatev <i>Financijski prihodi iz dugoročnih potraživanja</i>	0	0	0	0	0	0
11. Finančni prihodi iz kratkoročnih terjatev <i>Financijski prihodi iz kratkoročnih potraživanja</i>	165.863	244.046	68	158.845	184.622	86
12. Finančni odhodki za odpise dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb <i>Financijski rashodi za otpise dugoročnih i kratkoročnih financijskih ulaganja</i>	-131.491	-536	24.512	-58.000	-536	-
13. Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti <i>Financijski rashodi za kamate i iz ostalih obveza</i>	-136.844	-293.442	47	-223.828	-323.084	69
14. Poslovni izid rednega delovanja <i>Poslovni rezultat redovnog poslovanja</i>	1.131.891	878.671	129	1.022.945	727.825	141
15. Izredni prihodi <i>Izvanredni prihodi</i>	12.946	40.970	32	29.455	41.075	71
16. Izredni odhodki <i>Izvanredni rashodi</i>	-3.481	-16.574	21	-5.255	-16.576	32
17. Poslovni izid zunaj rednega delovanja <i>Poslovni rezultat izvan redovnog poslovanja</i>	9.465	24.396	39	24.200	24.499	99
18. Davek od dobička <i>Porez na dobit</i>	-285.339	-197.152	145	-288.538	-215.662	134
19. Čisti poslovni izid manjšinskih lastnikov <i>Čisti poslovni rezultat manjinskih vlasnika</i>	-	-	-	-38.159	-6.493	588
20. Čisti poslovni izid obračunskog obdobja <i>Čisti poslovni rezultat obračunskog razdoblja</i>	856.017	705.915	121	796.767	530.169	150

v tisoč SIT/ u tisućama SIT

NEREVIDIRANA BILANCA STANJA		DROGA, d.d.			SKUPINA DROGA		
	30.06.2003	30.06.2002	indeks	30.06.2003	30.06.2002	indeks	
Sredstva	23.908.084	22.634.135	106	26.845.069	25.058.623	107	
A. Stalna sredstva	12.305.341	11.797.373	104	14.190.009	13.201.298	107	
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva <i>Neopredmećena dugoročna sredstva</i>	303.485	276.388	110	1.824.666	1.606.681	114	
II. Opredmetena osnovna sredstva <i>Opredmećena osnovna sredstva</i>	10.175.697	9.659.677	105	12.331.633	11.399.187	108	
III. Dolgoročne finančne naložbe <i>Dugoročna financijska ulaganja</i>	1.826.159	1.861.309	98	33.710	195.430	17	
B. Gíbljiva sredstva Pokretna sredstva	11.492.615	10.753.468	108	12.468.503	11.714.590	106	
I. Zaloge <i>Zalihe</i>	2.691.742	2.527.555	106	3.851.439	3.629.618	106	
II. Poslovne terjatve <i>Poslovna potraživanja</i>	3.902.729	5.853.957	68	4.407.694	5.066.932	87	
III. Kratkoročne finančne naložbe <i>Kratkoročna financijska ulaganja</i>	4.784.147	2.180.460	219	3.858.568	2.232.361	173	
IV. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina <i>Pozitivni saldo u bankama, čekovi i gotovina</i>	113.997	191.496	60	350.802	785.679	45	
C. Aktivne časovne razmejítve Aktivna vremenska razgraničenja	110.128	83.294	132	186.557	142.735	131	
Zunajbilančna sredstva <i>Izvanbilančna sredstva</i>	2.248.767	1.583.676	142	2.248.767	1.583.676	142	
Obveznosti do virov sredstev Obveze prema izvorima sredstava	23.908.084	22.634.135	106	26.845.069	25.058.623	107	
A. Kapital	16.382.104	14.934.399	110	16.128.531	14.963.834	108	
A/1. Većinski kapital <i>Većinski kapital</i>				15.817.926	14.668.260	108	
I. Vpoklicani kapital <i>Kapital na poziv</i>	2.827.680	2.827.680	100	2.827.680	3.029.088	93	
II. Kapitalske rezerve <i>Rezerve kapitala</i>	577.755	1.616	35.756	577.755	1.616	35.756	
III. Rezerve iz dobička <i>Rezerve iz dobiti</i>	7.052.862	7.629.403	92	6.547.935	7.429.016	88	
IV. Preneseni čisti poslovni izid <i>Preneseni čisti poslovni rezultat</i>	1.188.702	7.903	15.041	1.188.702	-84.508	-1.407	
V. Čisti poslovni izid poslovnega leta <i>Čisti poslovni rezultat poslovne godine</i>	856.017	705.915	122	796.767	531.166	150	
VI. Prevrednotovalni popravki kapitala <i>Revalorizacijski popravci kapitala</i>	3.879.087	3.761.882	103	3.879.087	3.761.882	103	
A/2. Manjšinski kapital <i>Manjšinski kapital</i>				310.605	295.574	105	
B. Rezervacije Rezerviranja	15.978	3.610	443	116.720	103.656	113	
C. Finančne in poslovne obveznosti Financijske i poslovne obveze	7.450.261	6.678.783	113	10.525.136	8.962.072	117	
a. Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti <i>Dugoročne financijske i poslovne obveze</i>	1.719.659	2.057.630	84	2.699.990	2.799.637	96	
b. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti <i>Kratkoročne financijske i poslovne obveze</i>	5.730.602	4.621.153	124	7.825.146	6.162.435	127	
D. Pasivne časovne razmejítve Pasivna vremenska razgraničenja	59.742	1.017.343	6	74.682	1.029.061	7	
Zunajbilančne obveznosti <i>Izvanbilančne obveze</i>	2.248.767	1.583.676	142	2.248.767	1.583.676	142	

Končno spet bik!

Borzni ciklusi so sestavni del borze vse od njenega začetka. Evforiji, ki je lani ravno v tem času, ob prevzemu Leka, gnala tečaje do rekordnih nivojev, je sledil hladen tuš. Po izplačilu kupnine za Lek so vlagatelji začeli dvomiti o upravičenosti nivojev, ki so jih dosegli tečaji delnic. Trend se je obrnil navzdol. Podkrepljen je bil s slabimi novicami o svetovnem gospodarskem stanju, o političnih napetostih v svetu, približevala se je celo vojna v Iraku, kar je pri borznih vlagateljih krepilo negotovost. Tečaji so padali vse dokler se ni zgodil nek prelomen dogodek, ki na borzne vlagatelje deluje kot psihološki elektrošok in

ustavi negativni trend. Tokrat so bile to očitno dividende, sledile so jim objave polletnih rezultatov borznih družb, pozitivna pričakovanja nedvomno ustvarja tudi dejstvo, da bo Slovenija čez manj kot leto dni članica EU, pojavlja pa se tudi upanje na oživitev gospodarske rasti, saj se pričakuje konec evropske recesije.

Indeks delnic borzne kotacije SBI 20 je pred nekaj dnevi dosegel najvišjo vrednost v letošnjem letu - 3.496 točk. Do najvišje vrednosti v zgodovini, novembra lani, mu tako manjka le še dobrih 51 indeksnih točk ali 1,5 odstotka. Zadnji val rasti je na Ljubljansko borzo med kupce pritegnil tudi tuje vlagatelje, bolj aktivni pa so tudi domači vzajemni skladi, ki so avgusta zbrali dodatnih 1,4 milijarde tolarjev prihrankov, kar je eden največjih neto prilivov v vzajemne sklade letos. Tako vlagateljem kot investicijskim skladom se je čez poletje v žepe nakapljalo za okoli 50 milijard tolarjev svežega kapitala iz naslova dividend.

Borzni hit minulih tednov je bil Istrabenz. V začetku avgusta je Istrabenz objavil polletno poročilo, iz katerega je razvidno, da je že do polletja ustvaril 55 odstotkov prihodkov

in kar nekaj manj kot tri četrtine dobička, ki so mu ga napovedali borzni analitiki za celotno leto 2003. Vendar pa skoraj 26-odstotna rast v zadnjih tednih verjetno ni le odziv na polletne rezultate, ampak tudi na nadaljnjo strategijo krovne družbe Istrabenz, d.d., glede naftne dejavnosti.

Med največjimi pozitivnimi spremembami tečajev v borzni tečajnici se v zadnjih tednih vztrajno pojavlja tudi tečaj delnice Luke Koper. Vzroke za rast bi lahko iskali v dobrih poslovnih rezultatih, v privlačni dividendni politiki, v zanimivih lastniških spremembah ali pa v pozitivnih premikih v smeri gradnje drugega železniškega tira, ki bi pristanišču omogočil doseganje še boljših rezultatov.

Poslovni rezultati, ki so jih borzne družbe morale objaviti do konca avgusta, kažejo na solidno poslovanje družb v tekočem letu. Poslovanje Droge, d.d., v prvi polovici leta 2003 je bilo skladno s pričakovanji. Celotna Skupina je po nerevidiranih izkazih poslovanja povečala realizacijo za 6 odstotkov, čisti dobiček pa kar za 50 odstotkov v primerjavi z lanskim obdobjem. Tečaj delnice se je po izplačilu dividende spustil vse do 82 tisoč tolarjev, objava rezultatov pa je tečaj potisnila nazaj do nivoja 86 tisoč tolarjev, kjer se je trenutno ustalil.

Kako pa v prihodnje? Borzni analitiki pravijo, da prostora za rast brez oddiha ni več veliko, saj smo se že nevarno približali lanskim rekordnim nivojem, ki predstavljajo psihološko mejo. Nadaljnja rast, sploh pa brez informacij, ki bi jo opravičevale, je malo verjetna. Ravno tako je malo verjeten močan padec. ★

Nataša Klarič, univ. dipl. ekon.
Primorski skladi d.d.

Tudi tokrat se je Drogin odnos do okolja dobro odrezal

03.in 04. julija je v Drogi d.d. potekala že tretja kontrolna presoja sistema ravnanja z okoljem po mednarodnem standardu ISO 14001.

Čeprav je bila kontrolna presoja ravnanja z okoljem izvedena že pred dopusti, je prav, da ne gre kar tako mimo nas, saj bo prav čas po oddihu tisti, v katerem bomo polni novih moči najlažje opravili z nalogami, ki sta nam jih naložila presojevalca g. Jurca in g. Blažič iz certifikacijske hiše BVQI.

Presojevalec vestno opravlja svoje delo, Danilo in Marinka pa se ne data...

Proizvodnja v PC Gosad se ne zmeni za presojo

Tokrat sta presojevalca obiskala prav vse PC-je. Pohvalila sta aktivnost okoljskega ravnanja, ki se kaže predvsem v angažiranosti pooblaščenecv za okolje v vseh PC-jih ter tudi v vključevanju Droge v druge okoljske projekte kot so čista proizvodnja in Energetsko učinkovito podjetje... Pohval je bila deležna tudi vpetost okolja v Drogin sistem vodenja kot zgleden primer podjetja, kjer je proces ravnanja z okoljem prepoznan, načrtovan in voden kot eden ključnih procesov poslovanja.

Ob presoji se potrdi predhodno delo in poišče področja, ki v bližnji

prihodnosti potrebujejo večjo angažiranost. In prav to sta presojevalca tudi storila. Opozorila sta nas 6 neskladij, 1 večje in 5 manjših (4 PC Zlato polje, 1 PC Nova tovarna in 1 Sistem) ter dodala 14 priporočil. Same številke verjetno ne povedo prav veliko, v grobem pa sta presojevalca opazila, da je čistilna naprava v PC Zlato polje dotrajana in slabo vzdrževana, da izpolnjevanje zakonodaje jemljemo preveč samoumevno in le-to premalo nadzorujemo ter da še vedno mislimo, da do požara v Drogi ne more priti, in zato neredko zakrivamo hidrante.

Večni problem (pa ne samo Drogin) so tudi zunanji izvajalci, ki opravljajo razna dela in storitve na naših lokacijah in se večkrat ne zmenijo za hišni red. Res je, da večkrat požremo kakšno kritiko, za katero se ne počutimo najbolj krivi, je pa tudi res, da je verjetno čas, da se zavemo, da smo odgovorni za vsakogar, ki stopi na našo lokacijo, in da se mora vsakdo (še posebej zunanji) držati naših pravil.

Da članek ne bi izzvenel preveč kritično, moram dodati, da je končna ocena sistema vsekakor pozitivna, da so aktivnosti za odpravo neskladij

PC Zlato polje pod drobnogledom g. Jurce

Odpoklic izdelkov - dodatna skrb za zaščito potrošnika

Sklepni del v PC Nova tovarna

že v teku in da je bil g. Blažič, ki je prvič obiskal Drogo, nad nekaterimi okoljskimi aktivnostmi v Drogi prav navdušen.

Na splošno smo z ugotovitvami presoje lahko zadovoljni, saj je potrdila pravilnost zastavljene poti in s prstom pokazala na pomanjkljivosti, ki jih bo treba v bodoče odpraviti, da se bo naše ravnanje z okoljem še izboljšalo. To je tudi cilj presoje.

V letu 2004 nas čaka recertifikacijska presoja sistema ravnanja z okoljem, kjer bo sistem še toliko bolj na preizkušnji. Če bomo vestno izvajali aktivnosti, ki smo si jih zadali, in se zavedali pomembnosti okolja, ki je v Drogi na zelo visoki ravni, je prav malo bojazni, da nam certifikat za novo triletno obdobje ne bi bil podeljen. ★

Vasja Rebec

Sistem notranjega nadzora vsakega odgovornega proizvajalca predvideva tudi odpoklic izdelkov. V skladu z zakonodajnimi zahtevami smo v Drogi, d.d., postopek opredelili v sistemskem navodilu NA 13 01 01: Odpoklic izdelkov.

Ker prevzemamo nase skrb in odgovornost za varnost izdelkov, želimo odstraniti vsa tveganja, ki bi lahko kakorkoli ogrozila zdravje potrošnika. Odpoklic izvedemo v primerih, ko obstaja sum ali dokaz, da je zdravju škodljiv izdelek prišel na trg. Vsak odpoklic navadno povzroči preplah pri potrošnikih ter izgubo zaupanja v proizvajalca. Vendar prav odpoklic izdelkov pomeni odgovorno ukrepanje proizvajalca v primeru napake.

Notranji nadzor v skladu z načeli HACCP je učinkovito orodje za obvladovanje varnosti izdelkov, vendar 100% varnosti ni.

Dobro načrtovani in dosledno izvajani postopki notranje kontrole preprečijo izdajo zdravju škodljivih izdelkov na trg. Nadzor v skladu z načeli HACCP se prične že v fazi pridelave živil ter se nadaljuje v vseh fazah proizvodnega procesa do izdaje izdelka kupcu. Preko izvajanja HACCP-planov zagotavljamo, da so pred oddajo izdelka kupcu preverjeni vsi kritični parametri v procesu ter da je izdelek varen. Vendar se moramo zavedati, da 100 % varnosti ni. V še tako dobrem sistemu notranjega nadzora obstaja minimalna verjetnost, da se napaka izdelka ugotovi šele po tem, ko je bil izdelek že dostavljen kupcu. Proizvajalec, ki ne dopušča in ne predvidi te možnosti, ravna neodgovorno. Vnaprej priprav-

Spoštovane sodelavke in sodelavci!

Ugotovitve presojevalcev sistema ravnanja z okoljem dokazujejo, da naše zavedanje pomena varovanja okolja ni le na papirju, ampak da se pravilno postopanje z odpadki in naravnimi viri vedno bolj uveljavlja v našem vsakdanjem delu. Zato se vsem sodelavcem in vsakemu posamezniku pristrčno zahvaljujemo za prispevek k graditvi naše okoljske kulture. Posebej pomembno vlogo imajo pri tem pooblaščenca za okolje, ki spremljajo uresničevanje zastavljenih ciljev in načrtujejo izboljšave.

Hkrati pa nas uspešnost obvezuje k še doslednejšemu upoštevanju vseh dejavnikov, ki bodo prispevali k ohranitvi našega naravnega okolja.

Maruška Lenarčič - predstavnica vodstva za kakovost in okolje

Ijen postopek odpoklica zahteva tudi nacionalna zakonodaja. Pri nas je to novost, v državah EU, kjer je izvajanje odpoklica obvezno že nekaj let, pa so ga potrošniki že sprejeli kot ukrep, ki je namenjen prav njim. Vsem proizvajalcem pa je seveda skupen cilj: učinkovito obvladati varnost izdelkov brez vsake prepozno odkrite napake.

Napake, zaradi katerih bi se odločili za izvedbo odpoklica, običajno pomenijo ogrožanje zdravja potrošnika.

Navadno so to primeri, ko sumimo, da izdelek vsebuje:

- zdravju škodljive mikroorganizme ali njihove strupe,
- ostanke pesticidov, strupenih kovin, zdravil ali drugih strupenih snovi iz okolja v koncentracijah, ki lahko škodljivo vplivajo na zdravje ljudi,
- aditive ali pomožna tehnološka sredstva v količinah, ki presegajo dovoljene,
- mehanične primesi ali tujke, ki lahko neposredno ogrožajo zdravje ljudi.

Možni so tudi drugi podobni primeri tveganj, ki so pod rednim notranjim nadzorom proizvajalcev in inšpekcijskih služb.

Strokovno in premišljeno izveden odpoklic lahko učinkovito zaščiti potrošnika v primeru napake.

Ko odkrijemo napako, je pomembno, da ukrepamo hitro in strokovno. Zato mora biti postopek vnaprej določen. Odgovorni tim oceni resnost tveganja za zdravje potrošnikov in pridobi čimveč podatkov o izdelku. Kdaj je bil izdelan? Kaj je vzrok napake? Se je napaka zgodila v

proizvodnem procesu? Kaj jo je povzročilo? Je napaka posledica neustreznih surovin? Iz katerih surovin smo izdelali izdelek? Kdo nam je te surovine dobavil in kdaj? Pri pridobivanju podatkov nam pomaga informacijski sistem, preko katerega sledimo informacijam od izdelka nazaj preko surovin in sestavin do dobavitelja. Govorimo o tako imenovani **sledljivosti do izvora**. Nadalje nam informacijski sistem **sledljivosti do kupca** omogoči, da ugotovimo, komu je bil izdelek odpremljen in ali je že dosegel končnega potrošnika.

Ko zberemo vse potrebne informacije, je potrebno takoj ukrepati. Odpoklic izvedemo v vseh primerih, tudi tedaj, ko za napako obstaja le najmanjši sum. Prvi od serije ukrepov je seveda ta, da preprečimo izdajo potencialno nevarnih izdelkov iz lastnih skladišč, če so morda tam še na zalogi. Temu sledi obveščanje kupcev in potrošnikov.

Izmenjava informacij ter obveščanje potekata po najhitrejši možni poti.

Treba je preprečiti, da bi potrošnik uporabil izdelek, ki je potencialno zdravju škodljiv.

Poudariti moram, da je za učinkovito izvedbo odpoklica zelo pomembno hitro komuniciranje. Vsa izmenjava informacij ter tudi nadaljnje obveščanje trgovcev in potrošnikov potekata po najhitrejši možni poti, torej preko telefonov in računalniškega medmrežja. Seveda se za dokazovanje postopka pripravijo tudi ustrezni zapisi. Trgovci so natančno obveščeni o tem, kateri izdelek je potencialno zdravju škodljiv, ter ga morajo takoj umakniti s prodajnih

polic in skladišč ter ga vrniti proizvajalcu. Če so izdelki že dosegli končnega potrošnika, dobi potrošnik vse potrebne informacije o izdelku preko medijev. Pri tem smo pozorni na podatke, kot so: naziv izdelka, vrsta pakiranja, datum proizvodnje oz. datum uporabnosti izdelka, številka serije. Potrošniku posredujemo tudi navodila za ukrepanje. O postopku odpoklica je obveščena tudi pristojna inšpekcija, ki nadzoruje izvajanje postopka in vračanje izdelkov. Vrnjeni izdelki se skladiščijo ločeno od ostalih izdelkov. Izdelke, za katere se potrdi, da so zdravju škodljivi, varno uničimo.

Na področju varnosti živil kompromisov ni.

Naš skupni uspeh je v veliki meri odvisen od kakovosti naših izdelkov, katere temelj je seveda varnost živila. Na področju varnosti živil kompromisov ni. Seveda si želimo, da nam odpoklica izdelka ne bi bilo treba izvajati. Če pa bi do napake le prišlo, lahko potrošniku jamčimo: pripravljeni smo in učinkovito bomo ukrepali! ★

Nataša Gladovič

... in prišle so nove "IME"

Kljub dopustniškemu času, ki je zakrivil krajši premor pri izhajanju Našega glasu, se verjetno še spominjate prispevka iz prejšnje številke, ko so delavke pri pakiranju filter čajev obujale spomine na delo na pakirnih strojih IMA C21. Bilo je veliko lepih trenutkov, pa tudi nič kolikokrat stroji niso ubogali - kot vselej v proizvodnji. Kljub svojim zrelim letom IME C21 uspešno nadaljujejo svoje poslanstvo na Poljskem in v našem povezanem podjetju v Srbiji in Črni gori.

Razkladanje 4,5 ton težkih strojev ni bil mačji kašelj.

Pri nameščanju novih strojev je bilo potrebnih veliko prilagoditev.

Junij in julij pa nista bila le meseca, ko smo se poslavljali od pakirnih strojev IMA C21, ampak predvsem čas, ko smo se v vročih dneh potili pri nameščanju, montaži in zagonu 4 novih pakirnih strojih IMA C24. V primerjavi s prejšnjimi stroji je skupno ostalo le ime proizvajalca, spremembe pri delu z novimi pakirnimi stroji pa so očitne.

Upravljalca in pakirni stroj namreč medsebojno dvosmerno "komunicirata" prek nadzornega panela stroja, elektronika z vsemi senzorji pa skrbi za nadzor vseh faz izdelave filter

čaja, da je kakovost končnega izdelka skladna s prednastavljenimi zahtevami. Zaradi tega se zdijo novi pakirni stroji veliko bolj "občutljivi", embalažni materiali zahtevajo brezhibno izdelavo, seveda pa brez specifičnega znanja za upravljanje pakirnih strojev ne gre. Kot pri vsaki novosti tudi v tem primeru pač ne gre brez problemov v začetnem obdobju uvajanja tehnoloških sprememb.

Prednost in posebnost pakirnega stroja IMA C24 je v tem, da je sponko na filter vrečki in etiketi nadomestila preprosta, a učinkovita tehnična rešitev - vozel, oblikovan iz

V začetku je vedno prisotne malo bojazni, da ne bi šlo kaj narobe.

Nove IME v polnem zagonu - ko bi le vedno bilo tako!

Ko so na vidiku elektro problemi, je budno Alešovo oko vedno na preži.

vrvice na filter vrečki. Omenjena rešitev predstavlja najsodobnejši način pakiranja in novost na domačem trgu filter čajev.

Kot pri vsakem projektu je tudi v tem primeru nemogoče opisati v nekaj stavkih trud in delo, ki sta bila vložena v projekt pri samem načrtovanju, montaži, zagonu in kasneje v obdobju poskusne proizvodnje. Zagotovo velja pri tem posebej omeniti in pohvaliti vzdrževalce in delavke na novih pakirnih strojih, ki so kljub velikim spremembam, s katerimi so bili soočeni, kot vselej

Usposabljanje je tudi pomemben del montaže in zagona novih strojev.

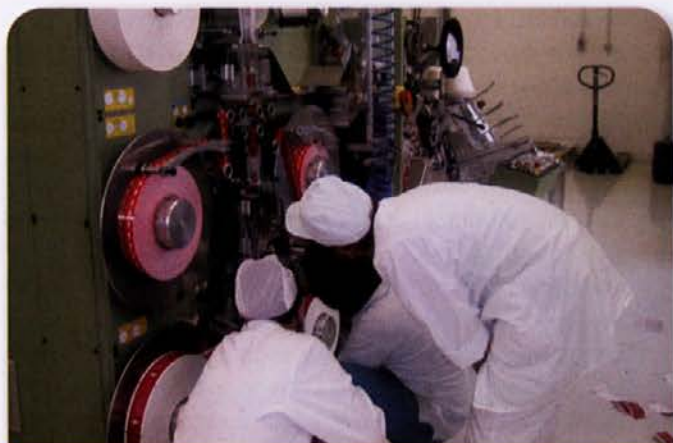

Proizvodnja "najmanjšega" pakiranja je prav tako stekla po načrtih.

doslej dokazali, da spremembe pomenijo le izziv. Zatorej ni nobene bojazni, da se med novimi stroji in njihovimi upravljalci tudi v bodoče ne bi stkale prijateljske vezi.

Vili Kleva

Informatizacija proizvodnje v PC Nova tovarna

Najmanjši detajli so pomembni za brezhibno delovanje pakirnih strojev IMA C24.

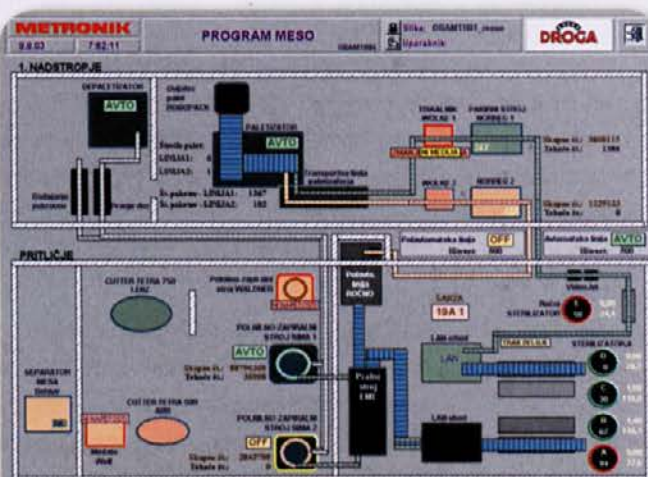
Fabrizija bi delavke najraje obdržale kar ob sebi.

Tudi naši fantje si zaslužijo vse pohvale za dobro opravljeno delo. ★

Pred enim letom sem pisal o "poplavi" zunanjih izvajalcev (monterjev), ki so električno povezovali proizvodne stroje. Obljubil sem, da bom o tem napisal nekaj več po končanem delu. Obljuba dela dolg in članek je tu.

Pred dvema letoma je padla odločitev, da bi ob opremi, ki smo jo nabavili za proizvodnjo v novi tovarni na mesnem delu in ob preselitvi opreme za proizvodnjo kave in čajev, imeli še možnost pridobivanja dodatnih podatkov (parametrov). O tem, kako uspešno in kvalitetno proizvajamo izdelke. Povezali smo se z ljubljanskim podjetjem Metronik ter mu predstavili in razložili naše želje. Po obilici dela z usklajevanjem naših želja in glede na zmožnost opreme se je gradnja sistema začela. Na začetku je bilo delo bolj podobno "elektrifikaciji" objekta, saj je bilo treba pripeljati žice do proizvodnih strojev. Po žicah tečejo signali (informacije), ki jih posamezni stroj oddaja. Poleg ožičenja strojev so se postavile tudi žice za računalnike, nameščene po proizvodnji. Ti računalniki služijo za pregled stanja delovanja opreme, vpisovanje zastojev in prijavo delavcev ob nastopu dela na posamezni fazi proizvodnje izdelka.

Prikaz delovanja linije

Po končanem ožičenju strojev se je začelo bolj "fino" delo, saj je bilo treba signale smiselno uporabiti. Na osnovi signalov se je razvila aplikacija za zajem zastojev. Aplikacija deluje tako, da stroj, ki je v okvari, pošlje signal (vzrok zastoja), operater ali vzdrževalec na liniji določi tip zastoja in po potrebi pošlje podroben opis ali poseg. Tako opremljeni

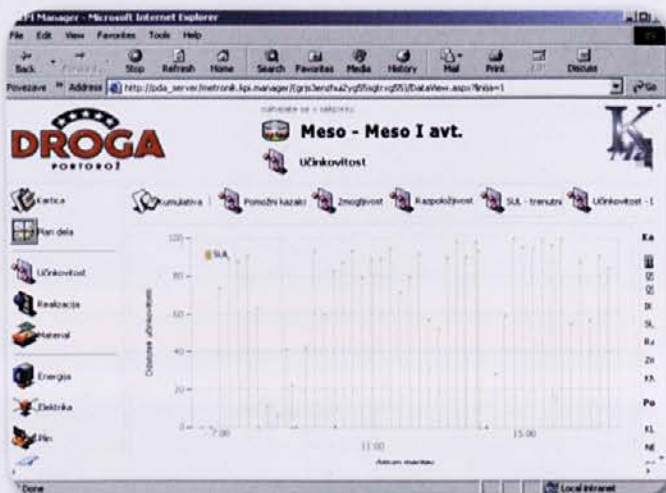
podatki se shranjujejo v posebnem "skladišču" in so osnova za izračun uspešnosti proizvodnje izdelka.

Ko se je razvila aplikacija za spremljanje zastojev smo imeli temelje za pripravo raznovrstnih poročil o učinkovitosti izrabi opreme. Poročila smo razvrstili v dva segmenta in sicer v obdelavo zastojev in prikaz ključnih parametrov za obvladovanje proizvodnje (KPI - Key Performance Indicator). S pridobitvijo podatkov in poročil o zastojih smo pridobili neke vrste orodje za odločanje o posegih na opremi in za analize pogostosti pojavljanja posameznih zastojev. Enako bi lahko rekel za KPI-je, kjer smo dobili orodje za spremljanje proizvodnje. Poročila o učinkovitosti proizvodnje smo pripravljali že prej na koncu meseca. Bistvena razlika med KPI in klasičnimi poročili je v tem, da pri KPI-jih ne čakamo do konca procesa kot pri poročilih, ampak jih sproti računamo in prikazujemo. S tem je v vsakem trenutku možen vpogled v stanje procesa in takojšnje ukrepanje.

V sklopu tega projekta je Metronik razvil spremljanje podatkov, ki kažejo potek proizvodnje tudi preko interneta. Na to smo lahko še posebej ponosni, saj smo prvi v Sloveniji (verjetno tudi v Evropi), ki imamo takšno orodje. Omogočeno je spremljanje tistim uporabnikom, ki imajo pravico dostopa do tega spletnega naslova.

Poleg prikaza uspešnosti proizvodnje izdelka smo želeli povezati informacije o porabi in vrsti surovin z informacijami o klimatskih pogojih, tako da dobimo generalno poročilo o izdelku. Poimenovali smo ga osebna izkaznica izdelka. Z njo smo želeli prihraniti čas uporabnikom informacij, ki posamezne podatke uporabljajo za nadaljnjo obdelavo. Podatki, ki določajo "osebno izkaznico izdelka", so:

- ★ hierarhični (nivojski) izpis vseh surovin, embalaže in polizdelkov, vgrajenih v izbran izdelek s številko razpisa, ki vsebuje vsa predpisana preskušanja;
- ★ temperatura in vlaga v proizvodnih prostorih med izdelavo izdelka (povprečna vrednost, min. vrednost, maksimalna vrednost, standardna deviacija);
- ★ sumarni povzetek zastojev na liniji med proizvodnim procesom;
- ★ povprečna produktivnost linije med proizvodnim procesom;
- ★ primerjava planiranih in dejansko porabljenih surovin in polizdelkov na izdajnicah (relativno v odstotkih);
- ★ primerjava normiranih (glede na dejansko proizvedeno količino izdelkov in polizdelkov) in dejansko porabljenih surovin in polizdelkov na izdajnicah (relativno v odstotkih);
- ★ rezultati laboratorijskih izvidov surovin polizdelkov, izdelkov, pridobljenih iz informacijskega sistema laboratorija Droge;
- ★ povprečne teže izdelkov, pridobljene iz tehnic Libela ELSI.

Med uporabo teh aplikacij se je že večkrat zgodilo, da se je na osnovi pridobljenih podatkov izboljšalo proizvodne procese in verjamemo, da se bo to dogajalo še naprej. Sedaj, ko posredujemo podatke uporabnikom že skoraj eno leto, si postavljamo cilje parametrov za prihodnje leto. Dosežene vrednosti se bodo med letom kontrolirale in odkloni analizirali, saj bo naš cilj neprestane izboljšave učinkovitosti proizvodnega procesa. ★

Gregor Rustja

Koordinacija povezanih podjetij zmanjšuje razdalje

Z novim letom se je oblikovala Skupina Droga, ki jo sestavljajo matično podjetje in povezana podjetja. Že zaradi narave vsakodnevnega dela se je v matični družbi čedalje bolj pojavljala potreba po sodelovanju in komuniciranju s povezanimi podjetji. Tako je z nastopom nove Uprave Droge, d.d., v letu 2003 nastala Koordinacija povezanih podjetij. V začetku je bila Koordinacija sestavljena iz treh članov: **Nermina Salmana**, člana Uprave; **Petre Glavina** iz OE Finance in **Gregorja Moljka** iz OE Izvoz. Kasneje se je Koordinaciji priključila še **Tea Todorovič** iz OE Upravljalno računovodstvo. Glede na potrebe, ki izhajajo iz vsakodnevnega poslovanja, pa se v razne projekte v Koordinacijo lahko vključijo tudi sodelavci iz ostalih oddelkov. Koordinacija se sestaja tedensko oziroma glede na obveznosti in zasedenost članov. Tako se v Koordinacijo kanalizira večina nalog s spodročij, ki jih pokrivajo člani Koordinacije in ki nastanejo pri delu s povezanimi podjetji.

Delo in izkušnje, ki jih imajo člani Koordinacije s povezanimi podjetji, so najbolje opisali kar člani sami. Ker je bil intervju z g. Salmanom objavljen že v eni izmed letošnjih števil Našega glasu, so svoje videnje sodelovanja podali ostali člani Koordinacije.

Petra Glavina je bila Drogina štipendistka, ki je Drogo in njene zaposlene spoznavala na vsakoletnih poletnih praksah. O svojem delu je povedala sledeče: "Septembra 2001 sem začela s pripravništvom v OE Finance, kjer sem od marca letošnjega leta zadolžena za spremljanje poslovanja povezanih podjetij oziroma za koordinacijo s PP s ciljem izboljšave njihove finančne moči. Na začetku moram priznati, da je bila

komunikacija s povezanimi podjetji oziroma posamezniki v podjetjih nekoliko trši oreh, vendar pa se naše sodelovanje izboljšuje. Na nekaterih področjih bi lahko rekla, da je že fleksibilno ustaljeno. Naš cilj je vpeljati uspešno poslovno prakso (ki jo ima Droga d.d. pri upravljanju s finančni sredstvi in viri) v povezana podjetja, upoštevajoč davčne zahteve posamezne države. Upam, da bomo z ustreznim informacijskim sistemom postopoma imeli dostop do podatkov povezanih podjetij, s čimer bomo v povezanih podjetjih znižali obseg dela povezan s pripravo standardiziranih poročil, ter se osredotočili na ažurnejšo spremljavo njihovega poslovanja. Pri tem bi rada poudarila, da se tudi sodelavci v povezanih podjetjih trudijo izboljšati medsebojno sodelovanje." Petra je zadolžena tudi za pripravo vseh potrebnih aktivnosti povezanih z izplačili dividend delničarjem matične družbe.

Prav tako je bila tudi **Tea Drogina** štipendistka, ki je kariero nadaljevala po že ustaljeni poti. O lastnih izkušnjah s sodelovanjem s povezanimi podjetji pa je povedala: "Že približno pol leta, je odkar sem prevzela delo konsolidacije - izdelavo računovodskih izkazov za skupino in dva meseca kontrolinga povezanih podjetij. S spremembo dela sem zelo zadovoljna, saj mislim da nisem rojena za dolgočasno rutino. Zanimivosti na tem področju pa se nikoli ne končajo: od prejetih podatkov in rezultatov analiz, raznolikosti poslovanja podjetij in okolja, v katerem delujejo, predvsem pa ljudi, ki stojijo za vsem tem. Komunikacija in sodelovanje s povezanimi podjetji oziroma vsakim posameznikom se z vsakim mesecem izboljšuje, koristi prav vsem. Mislim predvsem na prenos znanj in izkušenj od njih do

nas in v obratni smeri, kar je neprecenljive vrednosti. Verjamem, da bomo v bližnji prihodnosti imeli tak informacijski sistem, ki bo omogočal prenose podatkov iz povezanih podjetij do nas tako, da bomo lahko več časa vložili v reševanje problemov kot v samo izdelavo poročil. Pa še za konec: želela bi vzpostaviti tako sodelovanje s povezanimi podjetji, da bi delali kot team ljudi, ki temelji na zaupanju, medsebojni pomoči pri reševanju problemov in dobrih medosebnih odnosih".

Sam sem tudi začel spoznavati Drogo že kot štipendist in se kot pripravnik zaposlil v OE Izvoz. Pred pol leta sem prevzel vlogo koordinatorja povezanih podjetij. Praktično že celotno delovno dobo na tak in drugačen način sodelujem s povezanimi podjetji. To sodelovanje pa se je z letošnjim februarjem še okrepilo. Tudi sam opažam izboljšanje sodelovanja s sodelavci v povezanih podjetjih. Tako je sedaj potrebnega bistveno manj napora in reakcijskega časa pri nalogah, ki se redno izvajajo. Nekoliko težje pa je pri nalogah, ki so nove tako za nas v matični družbi kot za zaposlene v povezanih podjetjih. Najbolj pogrešam znanja in izkušenj iz okolja, v katerem delujejo naša povezana podjetja. Razlike med posameznimi okolji obstajajo in njihovo poznavanje je tista prednost, ki jo lahko imaš in jo izkoristiš ali pa je nimaš pri nastopu na posameznem trgu. Nosilci teh znanj in izkušenj pa so le ljudje, ki iz tega okolja izhajajo in tam delujejo. Zato se veselim trenutka, ko bo fluktuacija zaposlenih znotraj Skupine Droga takšna, da bo omogočala izkoriščati najboljše prakso. ★

Gregor Moljk

Investicija v Bujah - rezultat dobrega poslovanja in temelj bodočih uspehov

Z izgradnjo skladišča in upravne zgradbe so v Drogi Buje zaključili drugi del investicije, ki je združila proizvodni, skladiščni in upravni del povezanega podjetja na Hrvaškem. S prvim delom investicije, ki je bil zaključen junija lani, so v Bujah uredili proizvodne prostore in dvignili tehnološki nivo proizvodnje kave, z drugim delom investicije pa bodo zmanjšali stroške in izboljšali organizacijo dela.

Investicija v skladišče in upravno stavbo se je pričela pred dvema letoma. Leto in pol so v Drogi Buje zbirali ustrezno gradbeno dokumentacijo, v februarju letos pa je izvajalec pričel z gradbenimi deli. Predvidena vrednost investicije - skladišča in upravne stavbe - je bila 500 000 EUR. Zaradi drage infrastrukture (samo za transformatorsko postajo so odšteli 100 000 EUR) pa so znesek prekoračili. Tudi računalniški mreži so morali nameniti več sredstev kot so planirali, saj je le-ta morala biti postavljena v skladu z normativi mame Droge.

"Razlogov za investicijo je bilo več", je povedal g. Danilo Konjević, direktor Droge Buje. "Droga Buje na Hrvaškem do nedavnega ni imela lastnega skladišča. Vsi skladiščni prostori so bili najeti in najemnina je predstavljala kar zajeten strošek. Leta se je še posebej povišal s Konzumovim prevzemom poreškega skladišča.

V novem skladišču bomo skladiščili kavo in artikle sezonskega značaja (npr. hren) ter artikle v akciji.

Tudi upravni prostori v Bujah so bili najeti. Temu so sledili večji stroški logistike. Zaključena investicija bo združila vse zaposlene.

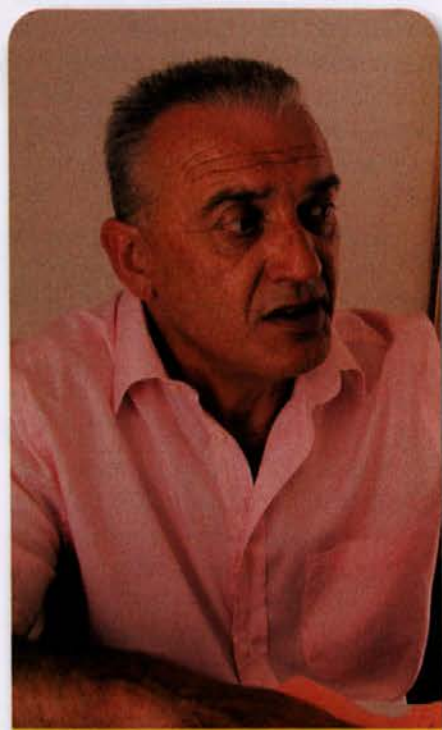
Dizlocirani ostajajo le zaposleni v predstavništvu Droge v Zagrebu (obdelujejo Zagreb z okolico) in nekaj skladiščnikov."

"Imeti nekaj svojega je prav poseben občutek," je kot zadnji razlog navedel g. Konjević. "Veseli smo, da lahko prispevamo k dobremu imidžu Droge, d.d."

Majda Vlačić

Investicija u Bujama

Izgradnjom skladišta i upravne zgrade u Drogi Buje završili su drugi dio investicije koja je udružila proizvodni, skladišni i upravni dio povezanog poduzeća u Hrvatskoj. Prvim dijelom investicije, koji je bio završen u lipnju protekle godine, u Bujama su uredili proizvodne prostore i podignuli tehnološki nivo proizvodnje kave, a drugim dijelom investicije smanit će troškove i poboljšati organizaciju rada.

Direktor Danilo Konjević

Investicija u skladište i upravnu zgradu počela je prije dvije godine. Godinu i pol su u Drogi Buje skupljali odgovarajuću građevinsku dokumentaciju, a u veljači ove godine izvođač je započeo građevinske radove. Predvidena vrijednost investicije - skladišta i upravne zgrade -

Tudi v Somborju smo pričeli s proizvodnjo filter čajev

bila je 500.000 EUR. Zbog skupe infrastrukture (samo za transformatorsku stanicu 100.000 EUR) iznos su premašili. Više sredstava nego što su planirali morali su namijeniti i računalnoj mreži, jer je ta mreža morala biti postavljena sukladno normativima Droge d.d.

"Razloga za investiciju bilo je više", kazao je g. Danilo Konjević, direktor Droge Buje. "Droga Buje u Hrvatskoj dosada nije imala vlastito skladište. Svi skladišni prostori bili su unajmljeni i najamnina je predstavljala dosta visoke troškove. Ti su se troškovi još posebno povećali Konzumovim preuzimanjem Porečkog skladišta.

U novom ćemo skladištu skladištiti kavu i sezonske artikle (npr. hren) te artikle u akciji.

Upravni prostori u Bujama također su bili unajmljeni, što je značilo i veće troškove logistike. Završena investicija udružiti će sve zaposlenike.

Dislocirani ostaju jedino zaposlenici u predstavništvu Droge u Zagrebu (koji obrađuju Zagreb i okolicu) i nekoliko skladištara".

"Imati nešto svoje poseban je osjećaj", je kao posljednji razlog naveo g. Konjević. "Raduje nas što doprinosimo dobrom imidžu Droge d.d." ★

(Prevod Marija Tisaj)

Droga se je v sklopu projekta posodobitve proizvodnje filter čajev v Izoli odločila, da štiri zamenjane stroje IMA C21 postavi v objektu v Somboru. Tako poleg proizvodnje kave v Somboru že poteka tudi proizvodnja filter čajev. Stroje smo preselili v sredini julija. Po dogovorih so jih zaposleni v Poslovni enoti Sombor, ki je del Droge d.o.o. Beograd, postavili in povezali v linijo. Pri samem zagonu strojev in začetku proizvodnje filter čajev so konec avgusta sodelovali tudi predstavniki PC Nova tovarna.

V Srbiji in Črni gori zaenkrat proizvajamo 19 različnih čajev, katerih prodaja se bo začela predvidoma oktobra. Paleta izdelkov sestavljajo zeliščni filter, sadni in pravi čaji.

Zasluga za vzpostavitev proizvodnje v načrtanih rokih imajo vsi, ki so kakorkoli sodelovali pri nalogah, povezanih s predstavljenim projektom. ★

Dušan Poberaj

Novosti sa tržišta BiH

Izvlačenje glavne nagrade

★ Tokom ovog ljeta, na tržištu BiH organizirane su mnoge marketinške akcije među kojima izdvajamo završetak velike nagradne igre "Nagrađujemo povjerenje" koja je trajala do 15.06. i završena je izvlačenjem glavne nagrade - automobil GOLF IV. Izvlačenje je obavljeno u jednoj od trgovina KONZUM - STOP, uz degustacije i promocije svih naših brandova, a sretni dobitnik je gđa. Mediha KRŠIĆ iz Fojice.

Dobitnica ga. Mediha KRŠIĆ

★ Također, pri završetku je i oglašivačka akcija ARGETA - Par po vašem ukusu, koja je uključivala sve vrste medija (TV, radio, štampani mediji, billboard-i, ...), a akciju smo podržali i akcijama na POS (distribu-

Degustacija Argete

cija POS materijala, degustacije svih ukusa ARGETE, ...).

★ Na svom putu, ljetni karavan MERCATOR-a je stigao i u Sarajevo, a nakon njegovog dolaska - za kupce i posjetioce u tržnom centru su osim ostalih vrlo zanimljivih događaja (u suradnji sa MERCATOROM), organizirane i degustacije i nagradne igre (ARGETA i BARCAFFE). Poseban interes i radost, događaji tog dana su pobudili kod djece. Nakon Sarajeva, karavan je nastavio svoj put ka novim stanicama.

★ Od ostalih marketinških aktivnosti izdvajamo brojne akcije unapređenja prodaje: akcijske promotivne prodaje, skupinska pakiranja (riža), uređenje prodajnih mjesta (nove police MAESTRO), ... koje namjeravamo nastaviti i u periodu do kraja godine, uz proširenje i na ostale proizvode.

★ U mjesecu augustu je u lanac trgovina KONZUM - STOP uključena i nova trgovina u naselju Ilidža, čiji eksterijer možete pogledati na fotografiji. Ovo je četrnaesta trgovina u lancu i njeno otvaranje doprinosi činjenici da KONZUM postaje sve renomiraniji i respektabilniji maloprodajni lanac.

★ Za ovu priliku smo izdvojili ove novosti, a za naredna izdanja časopisa odabrat ćemo nove - najinteresantnije. Do tada - srdačan pozdrav iz Sarajeva.

*Edina Dilberović
Jasmin Zulčić*

Nova trgovina u naselju Ilidža

"Zaljubljena" Argeta v BiH in na Kosovu

Novosti s trga BiH

★ Letos so bile v BiH organizirane mnoge marketinške akcije. 15.6. je bila zaključena nagradna igra "Nagrajujemo zaupanje" in izžrebana glavna nagrada avtomobil Golf IV. Žrebanje je potekalo v eni izmed trgovin Konzum-stop, kjer so bile ta dan organizirane degustacija Droginih izdelkov in druge promocijske aktivnosti Droginih blagovnih znamk. Srečna dobitnica prve nagrade je ga. Mediha Kršić iz Fojice.

★ Zaključuje se oglaševalska akcija Argeta - par po vašem okusu, ki je vključevala vse vrste medijev (TV, radio, tiskani mediji, billboardi) in je bila podprta z degustacijami in promocijskim materialom.

★ Mercatorjeva letna karavana je prispela tudi v Sarajevo. Ob tej priložnosti smo v tržnem centru v dogovoru z Mercatorjem za kupce in ostale obiskovalce organizirali degustacije in nagradne igre (Argeta in Barcaffè). Teh so se veselili tudi otroci, ki so z zanimanjem spremljali vse aktivnosti. Iz Sarajeva je karavana nadaljevala svojo pot v druga mesta BiH.

★ Izvedli smo številne akcije pospeševanja prodaje: promocijske prodaje, skupinska pakiranja (riž), urejanje prodajnih mest (nove police Maestro) in drugo. Z aktivnostmi bomo nadaljevali tudi v obdobju do konca leta in jih razširili še na ostale proizvode.

★ V avgustu je bila v naselju Ilidža odprta nova trgovina iz trgovske verige Konzum-stop. Ta je že 14. po vrsti in njena otvoritev priča, da Konzum postaja vse bolj uveljavljena maloprodajna trgovska veriga. ★

(Prevod Majda Vlačić)

Kljub dopustom in pasji vročini v juliju in avgustu so v Bosni in na Kosovu potekale predvidene aktivnosti tržnega komuniciranja za BZ Argeta. V tem obdobju prodaja paštet običajno tudi najbolj naraste. Vodilo aktivnosti je bilo jasno: ohraniti vodilni tržni položaj na trgu paštet, ohraniti visok imidž in prepoznavnost Argete ter povečati prepoznavnost in prodajo vseh okusov paštet.

Na obeh trgih je bila oglaševalska akcija prepletena z aktivnostmi pospeševanja prodaje, ki so bile v tem obdobju intenzivnejše.

Kreativne rešitve za oglaševanje na bosanskem tržišču je pripravila podružnica agencije Publicis iz Sarajeva, zakup medijev pa je opravila agencija McCann Erickson prav tako iz Sarajeva. Oglaševalska akcija se je pričela z oglaševanjem na televiziji in radiu, billboardi so se pojavljali v drugi polovici julija in prvi polovice avgusta, oglasi v tisku pa od 22. julija do konca avgusta.

Med počitnicami je bila Argeta aktivna tudi na Kosovu. Oglaševalska akcija, prepletena z aktivnostmi pospeševanja prodaje, se je pričela sredi julija in je trajala do konca avgusta. Oglaševanje je potekalo na televiziji, v tiskanih medijih in na billboardih. Tv spoti in ostali promocijski materiali so bili izvedeni iz slovenske različice tv spotov in oglasov.

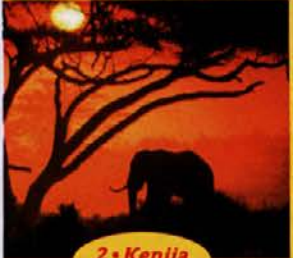
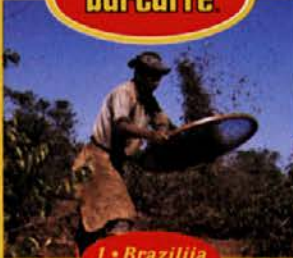
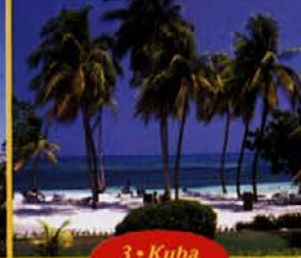
Po informacijah predstavnikov iz povezanih podjetij so potrošniki Argetino zgodbo o prvem srečanju Argete s kruhom in o vzklihi ljubezni med njima razumeli in sprejeli. ★

Majda Vlačić

Je Barcaffè doma v Keniji?

TRI POTOVANJA TJA, KJER JE BARCAFFÉ DOMA!

2 • Kenija
1 • Brazilija
3 • Kuba

Žareče centralnoafriško sonce, mehak karibski veter, bogate brazilske plantaže... V tropskih deželah omamno dišijo sveži beli cvetovi kavovca, žgoče sonce jih boža in trde delavske roke prebirajo opojne plodove. Odločili smo se, da vas popeljemo v te dežele, da vam pokažemo kraje, kjer zorijo kave, s katerimi vas razvajamo. Kave Barcaffè so izbrano mešane iz najboljših svetovnih zrn rjavega zlata.

Nagrade v 2. krogu nagradne igre:

- potovanje v Kenijo za 2 osebi
- 3 aparati za kavo espresso
- 3 aparati za filtersko kavo
- 3 lončki za kuhanje turške kave s tremi kg kave Barcaffè
- 100 darlinih paketov s po dvema zavitkoma vakuumsko pakiranih kav Barcaffè

Nagradna igra (2. krog) traja od 8. septembra do 6. novembra 2003 na območju Republike Slovenije. Javno žrebanje bo 14. novembra 2003 ob 10. uri na sedežu družbe Droga v Izoli na Industrijski 21. (Prvi krog nagradne igre je potekal spomladi 2003, tretji krog pa bo potekal spomladi 2004.)

za kuhanje turške kave. Nagrado po pol kilograma kave Barcaffè (2x 250g vakuumsko pakiranje) bo prejelo sto izžrebancev.

Akcija je podprta z oglaševanjem v tiskanih medijih, na zloženki in po radiu ter z degustacijami in promocijami v večjih trgovskih centrih in ob dogodkih, ki jih Droga sponzorira. Vabilo k sodelovanju v nagradni igri je objavljeno tudi na Droginih spletnih straneh. Tu bodo objavljeni tudi nagrajenci.

Zgornji prispevek je za delavce Droge le informativnega značaja, saj pravila igre določajo (na to opozarja tudi pripis na kuponu nagradne igre), da zaposleni v podjetju in njihovi ožji družinski člani v igri ne smejo sodelovati. Preostane nam le to, da upamo v uspešnost akcije, saj bomo tako tudi sami posredno nagrajeni. ★

Majda Vlačič

Vemo, da je kava doma v Braziliji, saj nam je to zagotovil popotnik g. Brinovec - nagrajenec iz prvega kroga nagradne igre. Moramo še preveriti, ali je Barcaffè doma tudi v Keniji in na Kubi.

V teku je drugi krog nagradne igre "Tri potovanja tja, kjer je Barcaffè doma!" Pričel se je 8. septembra in bo trajal do 6. novembra. Tudi v tem krogu bo podeljena ena večja nagrada (potovanje v deželo proizvajalko kave za dve osebi) in več manjših nagrad. Najsrečnejšega nagrajenca iz drugega kroga bo nagrada popeljala v vročo Kenijo. Trije nagrajenci bodo prejeli aparat za kavo espresso, trije aparat za filter kavo, trije džezvo

Sušenje kave na brazilski plantaži. Posnetek nam je poslal nagrajenec prvega kroga. Pogovor z njim smo objavili na strani 37.

Pripravi, začini, zadeni!

Polenta Zlato polje in Začinka Maestro sta se dogovorili o sodelovanju. Sodelujeta v nagradni igri "Pripravi, začini, zadeni!", ki se je pričela 15. septembra in se bo zaključila 31. oktobra letos. Žrebanje nagrajencev bo 6. novembra v Izoli, na sedežu družbe. In kaj bo žreb podelil?

POLENTA ZLATO POLJE s skuto, **ZAČINKO MAESTRO** in mlado sotirano zelenjavo, za 4 osebe

Polenta za hitro pripravo Zlato polje ~ 25 dag, ● Skuta ~ 20 dag ● Začinka Maestro ~ 1 žlica, ● Oljčno olje ~ 0,5 dl

Sotirana (na vroči maščobi hitro popražena) zelenjava: ● Bučke ~ 1, ● Paprika ~ 1, ● Čebula ~ 1, ● Por ~ 1, ● Paradižnik ~ 1, ● Oljčno olje ~ 0,5 dl, ● Bazilika Maestro, ● Peteršilj ~ 0,5 dl, ● Bazilika Maestro, V vodo, ki smo jo odmerili po navodilu za pripravo polente in ji dodali oljčno olje, damo eno žlico **Začinke**, zdrobljeno skuto in ko zavre, zakuhamo **Polento**. Zmanjšamo temperaturo in mešamo še 2 minuti.

Nato zlijemo polento v model in pustimo, da se strdi, medtem pa na oljčnem olju na hitro popražimo (sotiramo) narezano zelenjavo: čebulo, por in papriko. Posebej prepražimo bučke in jih skupaj z olupljenim in na kocke narezanim paradižnikom dodamo preostali zelenjavi, vse skupaj še malo popražimo, solimo in potresemo z baziliko in peteršiljem. Polento razrežemo na rezine in jo skupaj s pripravljeno zelenjavo še toplo ponudimo.

5 vikend paketov za 2 osebi v Dolenjskih Toplicah z ekskluzivnim programom v Wellness centru Balnea, 15 kuharskih tečajev s priznanim slovenskim kuharskim mojstrom Matjažem Pozdercem in 50 paketov Droginih izdelkov.

Nagradna igra bo podprta z oglaševanjem na televiziji in v tis-

kanih medijih ter s pospeševanjem prodaje. Izvedenih bo 15 degustacij jedi iz polente in Začinke. Hostese bodo na njih delile letake z vabilom k sodelovanju v nagradni igri in s kuponi ter bile na voljo obiskovalcem, ki bodo želeli izvedeti podrobnosti o pravih sodelovanja.

Nagradna igra bo potekala le v Sloveniji. V igri zaposleni v Drogi, d.d., žal ne moremo sodelovati, lahko pa si preberemo recept in pripravimo okusno jed. Vsaj lačni ne bomo! ★

Majda Vlačič

Kladje (787 m n.v.), julij 2003 - Udeležencem (bilo jih je približno 1.700) 22. kolesarskega maratona FRANJA smo ponudili okrepčilo: toplo Argo juho in hladen instant čaj z okusom limone. (Slika Dragan Spremo)

Kako smo med službenim potepanjem po Brkinih prijetno kramljali

Težko si je predstavljati, da bi v službi vsaj kdaj ne prišlo do prepira. Navsezadnje živimo v svetu nasprotujočih si interesov, hotenj in odločitev. Imamo različna izhodišča in pričakovanja. Toda mnenja lahko izmenjamo na prijazen način - tako dosežemo, kar smo želeli, in sodelavcu ostane občutek zadovoljstva, pa tudi osebno ali profesionalno se zblizamo. Manjši "prepiri" včasih celo koristijo, če jih razumemo kot izmenjavo mnenj. Služijo kot ventili, ki jih moramo odvit, da bi znižali pritisk.

Veliko zahtevnejša razmerja pa so tista, kjer zaposleni ne poznajo izmenjave mnenj, med njimi ni dialoga in ne strpnosti. Takrat je potrebno poiskati drugačno rešitev. Da bi izvedeli, kako take težave rešujemo v našem okolju, smo obiskali sodelavce v **Zlatem polju**. Izgovor za pomenek je bila zaključena investicija, ki je PC-ju dala novi, lepši videz.

Vlaganja v zidove so zaključena. Kako je z vlaganjem v razpoloženje

zaposlenih? Ste na tem področju tudi že kaj naredili?

Zvonimir Sila, direktor PC Zlato polje

"Kadrovske spremembe že vodijo k temu, da bi izboljšali klimo. Ostaja vprašanje, kaj še lahko storimo. Vprašanje si v zadnjem času pogosto zastavljam. Vse stvari res ne tečejo, kot bi morale. Zavedati pa se

moramo, da je nastopil čas sprememb - le-te so stalnica. Drugačni so pristopi, drugačno je poslovanje, prav tako zahteve... ne moremo mimo profesionalizacije odnosa do dela in mimo delovne discipline. Vse to pa ljudem ni vedno pisano na kožo. Vsi smo nagnjeni k bolj ležernim pristopom. Ko bomo to razumeli, bo tudi razpoloženje zaposlenih boljše. Družba se razslojuje in dejstvo je, da nekateri s plačami težko preživijo, saj so življenjski stroški iz dneva v dan višji. Pred tem si ne smemo zatiskati oči. Na drugi strani je trg, ki je neusmiljen; vsi stroški gredo v strukturo cene. Od nas se zahteva vedno boljše delo in večja donosnost. S tem bomo prišli tudi do boljših plač. Začaran krog!"

Kako vplivajo na zaposlene letni osebni pogovori?

"Letne osebne pogovore opravljamo že nekaj let. Pogovore s svojimi vodi sem zaključil prav ta teden. Mislim, da se skozi letne osebne pogovore zve veliko dobrega in se lahko razčistijo številni nesporazumi. Dialog mora biti strpen. Pri teh pogovorih pridejo na dan različna mišljenja, kar je pozitivno. Menim, da obrazci niso najbolj primerni in bi jih bilo treba nekoliko popraviti. Morali bi biti bolj uporabni.

Večina zaposlenih čuti odpor do letnih osebnih pogovorov. Vanje je potrebno vložiti določen napor, ki se v končni fazi obrestuje. Kot vsako zadevo pa moramo tudi te pogovore dopolnjevati, tako njihovo obliko kot način.

Na letnih osebnih pogovorih lahko definiramo naloge, ki jih moramo opraviti v naslednjem obdobju. To je tudi priložnost, da se razčistijo pogleddi na prihodnost, saj drugače ni dovolj časa za izmenjavo mnenj.

Trdim, da imajo letni osebni pogovori kar nekaj pozitivnih strani."

Ali razpoloženje delavca vpliva na kakovost dela?

"Nedvomno! Zadovoljen delavec lahko dobro dela. Nedvomno se bodo sanitarno-tehnični predpisi v naslednjem obdobju zaostri, delovna higiena in disciplina oz. odnos do dela bosta morala biti boljša, bolj profesionalna, delovni čas bomo morali veliko bolj dosledno izkoristiti. Če bomo hoteli preživeti, bomo morali slediti evropskim trendom obnašanja."

Kako delavci sprejemajo reorganizacije?

"Nekaj odpora do sprememb je še vedno prisotnega."

Odnos do sodelavcev v drugih službah?

"Večina služb dobro sodeluje. Nov način organizacije prinaša neke nove, bolj konkretne povezave, ki jih do sedaj ni bilo. Tu je čutiti pozitiven premik."

Pretok notranjih in tudi zunanjih informacij pa je še vedno slab. Smo zaprta, tehnološko zaokrožena in vase zaverovana firma, imamo premalo stika s trgov, ki odloča o našem preživetju"

Kaj je za zaposlene, poleg plače, najpomembnejše?

"Plača naj ne bi bila edino sredstvo za izpolnjevanje zadovoljstva zaposlenih. Ko so pa ljudje socialno ogroženi, in nekateri v Drogi so, ne moremo prezreti dejstva, da je osebni dohodek bistvenega pomena."

Izboljšati bi morali odnos do lastnine. Zelo me prizadene, ko ugotovim, da je odnos do opreme in drugih stvari, ki smo jih težko kupili, slab. Doma se zagotovo ne obnaša-

mo tako neodgovorno, kot se v podjetju. Sedaj že imamo nekaj, kar lahko čuvamo. To potrjuje tudi nov izgled profitnega centra. Če je mama lepa, naj bo lepa tudi hči. Upam, da bo prijaznejši izgled (nič več betonske sivine) tudi vplival na boljše razpoloženje vseh, zaposlenih in obiskovalcev PC. Poleg tega pa smo s fasado prostore nekoliko zaščitili; bodo toplejši in manj preprihovan bo.

Vsa naša dejanja vodijo k temu, da bi izboljšali pogoje dela. Tudi problem preobremenjenosti na oddelku pakiranja riža bomo poskušali rešiti. Trudimo se, da bi sistem avtomatizirali.

Vidimo in razumemo težave delavcev in poskušamo jih rešiti. Vendar potrebujemo še nekaj časa. To je proces, ki traja, in to morajo delavci razumeti."

Kaj menite o potrebi po razvedrilu in druženju ljudi?

"Oboje prispeva k boljšemu vzdušju zaposlenih."

Žal se letošnjega druženja za Dan Droge nismo udeležili. Nismo si vzeli dovolj časa in volje, da bi organizirali skupen prevoz; dislociranost pa je ob teh primerih kar velika ovira, saj so prometni predpisi strogi, kar je tudi prav. To bomo popravili z udeležbo na novoletni zabavi."

Prav! Držimo vas za besedo!

Beseda je tekla tudi o Droginih izdelkih, proizvodnji, o razpoloženju v delovnem okolju, o sodelovanju s sodelavci iz drugih PC-jev, o letnih osebnih pogovorih, usposabljanju, informiranosti, reorganizacijah in o druženju ...

Kaj o vsem tem menijo sodelavci v Zlatem polju?

Ruža Gombač, vodja kuhinje v PC

"Naši izdelki so zelo dobri. So med najboljšimi. Tudi v tehnologijo je bilo veliko vloženega."

Odnos s sodelavci je tak, kakršnega vzpostaviš. Dobro je, če vsakega spoznaš in se mu lahko prilagodiš. Če delaš z ljudmi tako kot jaz, je dobro, da si malce psihologa. Ljudje v tem okolju so zelo občutljivi. V svojem delovnem okolju se lepo počutim; ne morem pa govoriti o počutju delavcev v proizvodnji."

Glede letnih osebnih pogovorov menim, da je treba probleme reševati sproti in ne enkrat letno. Poleg tega pa ljudje premalo zaupajo sodelavcem in nadrejenim, da bi ob letnih osebnih pogovorih povedali prav vse, kar jih tišči. Velikokrat so opozorili na nepravilnosti, pa se nič ni spremenilo. Tako zaupanje usiha. Med mojimi sodelavci je veliko dobrih delavcev, vendar nagrajevanje takih ne stimulira. Zato so se ljudje naučili molčati."

Če so reorganizacije oz. zamenjave ljudi utemeljene, so pač dobrodošle. Dokler pa nekdo dobro oprav-

lja svoje delo, ga moramo pustiti na miru in mu omogočiti, da dobro dela še naprej.

Ljudje se odtujujejo. Tudi srečanja z ostalimi sodelavci v Drogi so preveč formalna. Pogrešam piknike, na katerih so vsi z vsemi in kjer skupaj čakamo v vrsti na sardelice, lignje ali morda kaj drugega. Tu ne gre za hrano, gre za način druženja.

Imam vse informacije, ki so mi potrebne. Če me kaj zanima in ne zasledim, da bi bilo to kje zapisano, vprašam.

Kaj menim o Našem glasu? Težko se navajamo, da je to glasilo Skupine Droga. Razumem tudi, da raje pišete o lepih zadevah, vendar to je naš časopis in ni vedno vse lepo. Včasih bi v njem morali poročati tudi o manj lepih zadevah.

Želim si, da bi me kdaj povabili na kakršnokoli degustacijo naših izdelkov, ki se izvajajo v podjetju. Tu sem že 23 let, odgovorna sem za kuhinjo in uporabljam tudi Drogine izdelke. Tu se prehranjuje cca 80 ljudi. Na predstavitev bi lahko kaj novega izvedela - da bi na primer riž znala pripraviti na več načinov. Mislim, da bi morale biti kuharice prve na teh degustacijah, saj bi lahko svojim sodelavcem prve predstavile nove Drogine izdelke."

Emilijo Gerlica, vodja izmene

"V PC sem že 18 let. Bil sem Drogin štipendist, Droga mi je pomagala tudi pri nadaljnjem usposabljanju. Usposobil sem se za različna dela predvsem na oddelku začimb. Tako kot so se razvijale začimbice in tehnologija, tako sem tudi sam napredoval. Na osnovi spoznanj v podjetju sem se odločil za izobraževanje ob delu; podjetje mi je povrnilo stroške šolanja. Najprej sem zaključil šolanje za strojnega tehnika, nato pa za inženirja strojništva. Izobraževanje

in delo pomagata, da prihajaš do novih spoznanj - kaj vse je potrebno, da delo funkcionira, da so delovni odnosi s sodelavci dobri in da je strojna oprema taka, da zadovoljuje potrebe proizvodnega procesa.

Razporeditev zaposlenih v PC lahko ocenjujem z različnih vidikov. S sodelavci v svojem oddelku nimam težav. Želijo le jasna navodila za delo. Če so seznanjeni z obremenitvami, jih pač sprejmejo in delo samo steče.

Letni osebni pogovori - globalno je zadeva dobro zastavljena, saj so jo pripravili strokovnjaki. Iz izkušenj pa menim, da bi morali obrazce oz. vprašanja, ki so vodilo pogovoru, nekoliko spremeniti. Tretjina ali celo polovica vprašanj je takih, na katera lahko odgovori vseh 26 ljudi v oddelku enako, odgovore lahko prepisem. Vnesti bi morali več specifične za posamezne nivoje in oddelke. Kot vodja poskušam sproti pridobivati mnenja o sebi in jih upoštevam pri svojem ravnanju. Sprejemam odprto kritiko, in če moram pri sebi kaj spremeniti, pač spremenim.

Informiranje v podjetju ni najboljša, je pa pomembno, da izvemo vse

v zvezi z delom. Udeležil sem se nekaterih predavanj za vodje. Menim, da imajo predavatelji določen modul, po katerem predavajo. Niso dovolj konkretni, ker problematiko podjetja premalo poznajo ali pa jo sploh ne poznajo. Tako so znanja, ki jih prejmemo, minimalna.

Kaj menim o reorganizacijah? To je odvisno od nivoja. Višji je, manj pogoste bi morale biti zamenjave ljudi. Ljudi za vodilna delovna mesta bi morali vzgajati v firmi.

Sodelovanje s sodelavci izven PC je zelo dobro. Sodelujem s tehnologiji in sodelavci iz prodaje.

Bil sem redni obiskovalec Droginih zabav. V zadnjem času - že nekajkrat zapored - so se termini fešt pokrivali z drugimi obveznostmi (letos sem bil v Pragi). Drogine zabave pač niso več take, kot so včasih bile. Ni pravega sožitja med sodelavci. Občutek imam, in nisem edini, da je pač zabava organizirana zato, ker je to navada in neke vrste obveza do ljudi. Ne čutimo prave želje po druženju.

Naš glas se je moderniziral. Spremlja razvoj. V zadnjem času je bilo premalo novic iz Zlatega polja."

Tomi Čekada, vzdrževalec elektro opreme

"Sem elektro vzdrževalec in sem v PC-ju dve leti. Delo mi je všeč. Pred zaposlitvijo sem Drogo in njene izdelke slabo poznal - poznal sem le riž in sol. Danes poznam cel program, Drogine izdelke pripravljamo tudi doma. Vsaj vemo, od kod so in kaj so.

Na vzdrževanju se zelo dobro razumemo. Lepo so me sprejeli že ob prihodu v firmo. Medsebojni odnosi so odlični. Menim, da so letni osebni pogovori z vodjo koristni. Med pogovorom lahko vodji pove- mo, kaj nas muči in kaj bi lahko

naredili. Kaj mislimo o njem, pa mu povemo že sproti, ob delu.

Bil sem na nekaj usposabljanjih. Tudi to je potrebno, da se seznanimo z novo tehnologijo, izdelki in da zvemo še druge novosti.

Za moje potrebe in želje sem dovolj informiran.

Sodelavcev iz drugih PC ne poznam veliko.

S sodelavci na vzdrževanju se razumemo odlično, z ostalimi nekoliko manj. Letni osebni pogovori z vodjo potekajo odkrito in so koristni. Naši predlogi za delo in izboljšave se upoštevajo. Pri nas se koristni predlogi rojevajo dnevno, pri vsakdanjem delu, ko poskušamo najti rešitve. Vendar največkrat tega ne zapisujemo kot koristni predlog. Možnost

Marjan Samsa, tehnolog vzdrževanja

"V Drogi sem od leta 1994. Prišel sem kot skladiščni delavec. Ko sem si čez nekaj mesecev poškodoval oko, so me dali na poklicno rehabilitacijo. Postal sem vzdrževalec ena. V firmi so mi ponudili možnost nadaljnega študija. Danes sem tehnolog vzdrževanja.

Doma uporabljamo Drogine izdelke (kavo, riž, vloženo zelenjavo). To so dobri izdelki.

Z vsemi sodelavci se dobro razumem, tudi s tistimi iz drugih PC-jev. Radi bi obiskali sodelavce iz Gosada in vzpostavili stike.

Letni osebni pogovori so v redu za izmenjavo mnenj.

Informiranost je dobra, lahko pa bi bila še boljša. Na primer preko intraneta. Obvestila pa prejemamo le tisti, ki imamo elektronsko pošto. Proizvodnja ostaja brez številnih informacij, včasih pa gredo informacije po ustnem izročilu in se velikokrat popačijo.

Ksenija Vrh, proizvodna delavka

"V PC-ju sem že 22 let. S sodelavci se dobro razumemo. Pred leti smo se še bolje. Delo nas je bolj združevalo. Nisem bila na nobeni Drogini

Reorganizacije? Vsak mora opravljati svoje delo. Če ga ne opravlja dobro, je dobro, da se delavca zamenja, ker delo mora iti naprej.

Nisem bil na nobeni Drogini zabavi, ker nisem imel priložnosti. Zelo rad pa bi šel. Na novoletno zabavo pridem, če se bomo uspeli dogovoriti za skupen prevoz. Preberem vsako številko našega glasila."

Jože Vouk, strojnik kotla

"V firmi sem 20 let. Prišel sem kot vzdrževalec. Ko je nastopila potreba po delu v kotlarni, sem šel na uvanje za kotlarja. Danes sem strojnik kotla.

Tudi doma uporabljamo Drogine izdelke. Mama in žena pravita, da so solidni.

izobraževanja ima vsak, ki se želi izpopolnjevati.

Včasih smo se več družili. Če se bomo dogovorili, bomo šli tudi na novoletno zabavo."

Ksenija Vrh in Miranda Mezgec

Jože Vouk, Toni Čekada in Marjan Samsa

zabavi. Po letnih osebnih pogovorih se nič ne spremeni. Sicer se pa z vodjo pogovarjamo tudi med letom."

Miranda Mezgec, proizvodna delavka

"Droginih zabav sem se udeležila, vendar tedaj nisem spoznala veliko ljudi. Šli bomo na novoletno, če se bomo s sodelavci dogovorili o skupnem prevozu."

Bogdan Valenčič, skladiščnik

"V PC-ju delam že šestnajsto leto. Bil sem šofer, sedaj pa sem skladiščnik zelišč. Tu sem zadovoljen. Tudi z izdelki sem zadovoljen in jih uporabljam. Še vedno prisegam na kakovost naših izdelkov in izdelkov slovenskih prehramskih podjetij. Počutje se razlikuje iz dneva v dan. Odvisno, kaj delo prinese. Če pride do težav, jih rešujemo sproti. Možnosti usposabljanja so, toda tu ne vidim potrebe za svoje delo. Bil sem mesec dni v Ljubljani na usposabljanju za skladiščnike."

Sem v stalnem stiku s sodelavci iz Izole in sem na tekočem z dogajanjem. Letošnje zabave se nisem udeležil. Morala bi biti drugače organizirana."

Zdenka Poles, Anica Buzadžija, Boštjan Mahne in Blanka Slak

Drogino zabavo si zamišljam kot piknik, kjer se ljudje lahko pomešamo. Pogrešam roštilj."

Zdenka Poles, Anica Buzadžija, Blanka Slak in Boštjan Mahne, proizvodni delavci

"Med seboj se razumemo. Sodelavce izven PC-ja pa poznamo premalo. Tudi informirani nismo najbolj-

je. Glasilo prebiramo in opazili smo, da se je spremenilo. Veliko je informacij iz povezanih podjetij."

Sodelavcem iz Zlatega polja se zahvaljujem za čas in pripravljenost za pogovor. ★

Majda Vlačič

Slika Jadran Rusjan

Dobrodošli med nami! (Uvajalni seminar 2003)

Kot že nekaj let zapored smo tudi letos obnovili vsakoletno tradicijo in 20. junija organizirali uvajalni seminar za novozaposlene. Udeležilo se ga je 15 sodelavcev. Na enodnevnem seminarju je bila udeležencem predstavljena Skupina Droga z vsemi svojimi dejavnostmi in aktivnostmi. Moram priznati, da je bila to kar zgoščena vsebina za enodnevno srečanje.

Uvodni nagovor in dobrodošlico v Drogi, d.d., nam je izrekel generalni direktor, g. Matjaž Čačovič. Ga. Marjeta Koštomaj Pokleka nam je predstavila organizacijo in temeljne akte Skupine Droga, ga. Ingrid Zadel poslovna pravila Skupine Droga in SPN 2005, ga. Silvija Benčič kadrovske sisteme, g. Vasja Rebec integriran sistem vodenja. G. Peter Fatur nam je predstavil inovativno dejavnost in nam povedal, kaj moramo storiti, če imamo

skrit kakšen koristen predlog. Ga. Vesna Čuber nam je predstavila pravkar izdani kodeks Skupine Droga, g. Gregor Moljk izvoz in povezana podjetja in ga. Majda Vlačič izdelke proizvodnih centrov. Ker je paleta izdelkov proizvodnih centrov zelo bogata, je ge. Majdi zmanjkalo časa za svoje predavanje. Čas je bil glavni in edini sovražnik vseh predavateljev na seminarju. Gospod Albert Suban nam je nekaj povedal o varnosti in zdravju pri delu ter nas seznanil z ukrepi v primeru nastopa izrednih razmer (npr. požar).

Novost letošnjega seminarja je bila predstavitev interne knjižnice, ki jo je izvedla ga. Alenka Kubik. G. Krešimir Marin pa nas je popeljal na ogled PC Nova tovarna. Nad ogledom smo bili navdušeni, tudi zato, ker je kar prijal po celodnevem sedenju.

Seveda tudi ge. Dragice Mekiš nismo prizanesli na njen zadnji delovni dan pred upokojitvijo. Govorila nam je o počitnikovanju, družabnih dejavnostih in aktivnostih Sveta delavcev ter se za zaključek poslovila od vseh nas. Najverjetneje ji bo njen zadnji delovni dan ostal v mislih tudi zato, ker je morala potrpežljivo čakati na svoje zadnje predavanje na uvajalnem seminarju.

Kot že rečeno, je bil urnik zelo natrpan, udeleženci smo se seznanili s številnimi vsebinami in dobili veliko informacij. Ob zaključku smo bili že pošteno izčrpani, obenem pa tudi zadovoljni, saj smo dobili sliko dogajanj v Drogi, d.d. ★

Iris Hrovatin

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje mame
se sodelavcem PC Gosad
iskreno zahvaljujem za
podarjeno cvetje in
tople besede sožalja.

Zdenka Kuharič

Slika Jadran Rusjan

Zaposlenost v avgustu 2003

V matičnem podjetju je bilo na dan 31.8.2003 zaposlenih 637 delavcev, od tega 301 moških in 336 žensk.

Prihodi delavcev:

V avgustu smo sprejeli 1 sodelavko za določen čas.

Odhodi delavcev:

Delovno razmerje je v avgustu prenehalo 4 sodelavcem.

Razloga prenehanja so bili potek delovnega razmerja za določen čas, sporazumno prenehanje delovnega razmerja ter izredna odpoved.

V Droginih povezanih podjetjih je bilo na dan 31.8.2003 zaposlenih 372 delavcev in sicer v:

DROGA d.o.o. BUJE - 29 zaposlenih
DROGA d.o.o. LASAGO - 8 zaposlenih
DROGA d.o.o. SARAJEVO - 20 zaposlenih
DROGA d.o.o. SKOPJE - 65 zaposlenih
DROGA d.o.o. PRIŠTINA - 28 zaposlenih
DROGA d.o.o. BEOGRAD - 28 zaposlenih
DROGA LIVSMEDEL AB ŠVEDSKA - 13 zaposlenih
SANDRI S.p.A. ITALIJA - 31 zaposlenih
KONZUM D.D. SARAJEVO - 140 zaposlenih
VIVO d.o.o. VINICA - 10 zaposlenih

V JULIJU OZIROMA AVGUSTU SO PRAZNOVALI OKROGLE OBLETNICE

10- letniki

Karmen PANGOS iz OE Marketing in odnosi z javnostjo

20- letniki

Manica STAJNKO iz PC Gosad
Violeta KUKOVEC iz PC Gosad
Milena ŽALAR iz PC Gosad
Majda MILIČ iz PC Nova tovarna
Anton TEŽAK iz PC Gosad
Manuela BRAJKO iz OE Prodaja
Marjeta GEČ iz PC Gosad
Anica BUZADŽIJA iz PC Zlato polje

30- letniki

Emil LOVRIČ PETRIČ iz OE Marketing in odnosi z javnostjo
Miroslava ŠKVORC iz PC Gosad

Sonja KRMAC iz PC Nova tovarna
Ljubka SKUBIC iz OE Izvoz
Jadranka MAGAZIN iz OE Prodaja
Danica BARBORIČ iz PC Nova tovarna

V SEPTEMBRU PRAZNUJEJO OKROGLE OBLETNICE

20- letniki

Vojko MRAK iz PC Nova tovarna

30- letniki

Mirka FRANK iz PC Zlato polje
Slavica KOCJANČIČ iz PC Nova tovarna
Sonja LJUBIČ iz PC Zlato polje
Eržika ZELIČ iz OE Finance

NAŠIM SLAVLJENCEM ČESTITAMO IN NAZDRAVLJAMO OB DELOVNEM JUBILEJU

Jubilejne nagrade se izplačujejo na podlagi 2. točke 44. člena Podjetniške kolektivne pogodbe družbe.

Obveščamo vas, da sta s 1.9.2003 prišla v našo sredino dva nova sodelavca, in sicer:

GRJOL Gorazd, ki je zasedel delovno mesto: Direktor prodaje v Sloveniji in EU

ODAR Martin, ki je zasedel delovno mesto: Vodja prodaje - gostinstvo in institucionalni kupci.

Nova sodelavca vam bomo predstavili v kratkem. ★

Obiskala nas je makedonska delegacija

V juliju je bila na dvodnevem obisku v Sloveniji makedonska delegacija Ministrstva za lokalno samoupravo pod vodstvom ge. Atlanzi-jeve. Po Sloveniji sta jo spremljala predstavnik MNZ in predstavnica makedonske ambasade v Sloveniji. Na svoji poti so obiskali tudi občino Izola. Tako so 11. julija obiskali tudi naše podjetje. Predstavili smo jim naše podjetje ter se pogovorili o tem, kako poteka sodelovanje z izolsko občino. Na koncu obiska so si ogledali še našo proizvodnjo. ★

D.P.

Makedonska delegacija s predstavnikom MNZ, občine Izola in Droge

Žreb je odločil

Naš poletni natečaj za koristne predloge, ki smo ga poimenovali "Odprimo vrata novim idejam", se je iztekel. V času trajanja natečaja je bilo podanih 87 koristnih predlogov z najrazličnejših področij - olajšanja pogojev dela, poenostavljanja delovnih postopkov, prihrankov materiala, čistejšega in bolj urejenega okolja in še česa.

Glede na število zaposlenih se je največ predlogov porodilo v PC Gosad, sledita pa mu Zlato polje in Nova tovarna. Med prispelimi koristnimi predlogi je komisija izžrebala počitniško nagrado - gorsko kolo. Kot že nekajkrat doslej je sreča tudi

tokrat srečala PC Zlato polje. Prejela ga je Alenka Bernetič (na sliki).

Vsem sodelujočim (še posebno najprizadevnejšim iz PC Gosad) hvala za sodelovanje, srečni nagrajenki (ki nam ni hotela obljubiti, da bo odslej kolesarila v službo) pa seveda čestitke. ★

PF

Srečanje poslovnežev

Vsak razlog za prijetno druženje je dober. Če ga najdejo gospodarstveniki, je to dobro tudi za delovno okolje.

Prejemniki nagrade Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke v letu 2001 (zbornica nagrado podeljuje vsako leto) so se odločili, da bodo njihova srečanja postala tradicija. Srečujejo se dvakrat letno, vsakokrat pri drugem gostitelju. To so: g. Jože Funda - predsednik uprave in generalni direktor Salonit Anhovo, g. Radoš Gregorčič - direktor Plama-pur, proizvodnja in predelava plastičnih mas, d.d., Podgrad, g. Marjan Lorger - generalni direktor Comet, umetni brusi in nekovine, d.d., g. Vinko Može - predsednik uprave Aerodrom Ljubljana, d.d., g. Jožef Smrkolj - predsednik uprave Eti Elektroelement, d.d., g. Stanislav Zorko - direktor Numip Inženiring, montaža, vzdrževanje in proizvodnja Krško, d.o.o. ter g. Matjaž Čačovič - predsednik uprave in generalni direktor Droge d.d., ki je bil zadnji gostitelj.

Srečanje je bilo 16. septembra v Izoli. Po ogledu predstavitvenega filma Droge d.d., je g. Čačovič predstavil poslovanje družbe in njeno vizijo do leta 2005. Predstavitvi so sledila vprašanja gostitelju in izmenjava mnenj o morebitnih prednostih in slabostih podjetij, ki jih bo povzročil vstop Slovenije v evropsko skupnost.

Sledil je ogled proizvodnje.

Gosti so bili navdušeni nad vsem kar so slišali in videli. Povedali so nam! ★

MV

Češpovi dnevi

Vsi krajanji Slivja, še posebej pa Slivarci, zaposleni v PC Zlato polje, se

zahvaljujemo Droginemu marketingu za pomoč pri organizaciji ČEŠPOVIH DNEVOV.

Vabimo vse tiste, ki nas letos niste obiskali, da se nam pridružite na naslednjih Češpovih dnevih !!! ★

M.F.M.

Vikendova regata na Bledu

Odhod ob 9.00, smo se dogovorili,
nič ni zaustavilo nas na poti do regate,
le postanek na Barcaffè kavi
osvežil načrt je pravi!

Prijave ob 14.00 nismo zamudili,
čeprav zaradi gneče slabo je kazalo,
Moniki za volanom zaupali smo cesto
in se tako prebili na štartno mesto.

Za začetek-borovničevce smo popili,
za pogum, odpravi zlo in praske,
Argeta Junior pajaci: Dejan, Elena in Marko-
zaslužili bi nagrado za najboljše maske.

Ob 15.00 pa vsi na noge, ko krmar Tea je postala,
Argeta Junior tim-ime ekipe med oglaševalci,
vsi so "Dobra stran regate" vpili,
ko Elena jim je slogan narekovala.

Imamo, imamo potrjene rezultate,
prvi smo bili! Brez heca.
Vendar le za hip,
saj kmalu napako so odkrili
in uvrstili nas v repasaž,
kjer smo bitko izgubili.

A nič zato, smo rekli
in še v odbojki zaigrali,
nato pa hladno pivo spili
in zaslužene kremšnite dobili.

Utrinkov par z Bleda smo podali.
Lepo nam je bilo!
Le še stari rek smo ponovili:
da ni zmaga tista, ki nas greje,
ampak le sodelovanje in misel na nove
izzive nas v prihodnje leto popelje! ★

Elena Mikolič

Približuje se Drogin 40. rojstni dan - vabimo vas k sodelovanju z vašimi spomini

Drogini začetki segajo v leto 1954,
ko je bilo ustanovljeno podjetje
Začimba, v katerem so pakirali poper
in poprov nadomestek. Leta 1963 se
je to podjetje združilo s Piranskimi
solinami, 1. julija 1964 pa z Gosadom
iz Ljubljane (z obratoma Sudest in
Jelka). Nastalo je novo podjetje Dro-
ga Portorož s štirimi delovnimi enota-
mi: Soline, Začimba, Gosad in Skup-
ne službe.

Leta uspešnega dela, ki so bila
podlaga za naše sedanje uspehe,

bomo ob 40. jubileju obeležili z
odmevnim praznovanjem. Med dru-
gim pripravljamo tudi potujočo razsta-
vo o Drogi skozi čas. Okrogla obletni-
ca namreč ni samo priložnost za
praznovanje, temveč predvsem pri-
ložnost za pogled nazaj, v našo
zgodovino, in na ljudi, ki so ustvarjali
Drogo v preteklosti.

Radi bi popisali spomine, ki so se
nabrali v skoraj štirih desetletjih, in jih
zbrali na enem mestu. Zaradi pičlega
arhivskega gradiva, predvsem iz
začetnih let delovanja podjetja, vas
prosimo, da nam priskočite na
pomoč. Skupaj se bomo skušali
spomniti in jih ohraniti pred pozabo
najpomembnejših trenutkov, ki so

zaznamovali Drogino preteklost. Zelo
bomo veseli, če nam boste za čas
razstave posodili staro embalažo,
fotografije, oglase, skratka vse, kar
se je v teh letih ohranilo po vaših
kleteh in podstrešjih. Izjemno veseli
bomo tudi spominov, ki jih boste
pripravljene deliti z nami! Materiale
bomo zbirali do konca novembra. Za
izposojno se lahko dogovorite z go.
Majdo Vlačič (tel. 05 66 31 580).
Oddolžili se vam bomo s slastnim
paketom kave. ★

Janja Križman

Mladi v Gosadu

Tudi letos so prišli k nam delat v času šolskih počitnic dijaki in študenti. Bilo je veliko prošenj, veliko pa je že strojnega dela, zato zmanjka dela za vse, ki bi želeli priti.

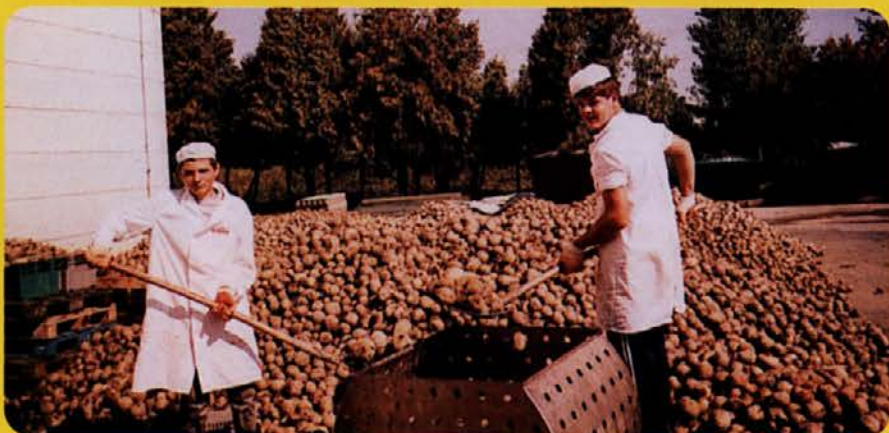
Julija jih je bilo 26, avgusta pa vseh skupaj 30, septembra dela malo študentov. Največ je bilo srednješolcev in to predvsem iz 1. letnikov, ker bi se radi čimprej osamosvojili. Vsi so bili prav simpatični, kljub utrujenosti, so našli čas za smeh, kakšno potegavščino in še kaj.

Pomagali so pri delu zelenjavnega programa-predelave svežih vrtnin,

radi bi pomagali pri zelenjavnem programu - omakah, ki jih delamo skozi celo leto, to pa pomeni, da bi posamezniki radi ostali pri nas kar celo leto.

Nekateri so že kar nekaj let pri nas. Mladi s seboj prinesejo osvežitev in dobro voljo, kar polepša delovni dan tudi nam, stalno zaposlenim. ★

D.K.

"Imej veliko srce zase in za druge!"

so zapisali na svoji zloženki MURENČKI - otroci iz skupine, ki deluje v okviru Centra za socialno delo Koper in je bila deležna denarnih sredstev iz Droginega sklada za lokalno pokroviteljstvo in donatorstvo (predstavili smo jih v prejšnji številki). V znak hvaležnosti so nam poslali pristrčen posnetek in povedali, da je bila pašteta Argeta Junior nepogrešljiva na taboru pri Krnskih jezerih. Tam so si prvič nadeli čepice Argeta in sklenili: "Odločili smo se, da bomo kapice ARGETA nosili na vsakem pohodu v hribe, saj rdeča barva pomeni energijo, moč in je tudi barva markacij, ki nas usmerjajo po planinskih poteh!"

Iz vsega srca jim želimo, da bi doživeli čim več lepega v naših kapicah ARGETA! ★

M. L.

Kako se je nagrajencu iz prvega kroga v Braziliji godilo

Igra na srečo je pač igra, pri kateri je izid naključen, nagrajenec pa tisti, ki ima srečo. Tako je bilo tudi pri žrebu prve nagrade - potovanja za dve osebi v Brazilijo - v prvem krogu igre "Tri potovanja tja, kjer je Barcaffè doma". Srečni dobitnik je nagrado dobil zato, ker se je septembra lani odločil, da bo sodeloval v vseh mogočih nagradnih igrah in morebiti prejel kaj lepšega, zanimivega in dragocenega; na primer avto, tako kot lani njegov sodelavec.

Oglas za Drogino nagradno igro je zasledil v neki reviji, odgovor na zastavljeno vprašanje, kdaj je nastala blagovna znamka Barcaffè, pa je poiskal na Droginih spletnih straneh. "Bilo je dokaj zapleteno," nam je zaupal in dodal, "kar dolgo sem brskal po podatkih".

In prav na Droginih spletnih straneh je g. Miha Brinovec iz Braslovč zasledil svoje ime s pripisom, da je srečni prejemnik prve nagrade - potovanja za dve osebi v Brazilijo.

Po vrnitvi s potovanja je rade volje ustregel naši želji po srečanju. Odkrito nam je priznal, da zelo rad potuje, vendar si potovanja v Brazilijo brez "Barcaffèja" ne bi mogel privoščiti.

Potovanje je trajalo 10 dni. Bilo je zelo zanimivo, toda naporno. Da bi se kavi Barcaffè in naslovu nagradne igre najbolj približali, je agencija Kompas na Drogino željo pripravila poseben potovalni program, ki je vključeval tudi ogled plantaž kavovca.

Potovanje se je pričelo 18.7.2003.

G. Brinovec je pripovedoval:

"Najprej smo se z agencijo dogovorili za termin potovanja. Ker ni bilo dovolj prijavljenih, je bilo potovanje

organizirano le za dve osebi. V petek, 18. julija, sva se s sopotnico popoldne odpeljala na Brnik in od tam nadaljevala pot z letalom do Frankfurta. Tu sva presedla na letalo za Sao Paulo in kar dvanajst ur letela do cilja.

Sao Paulo je ogromno mesto, stolpnice je videti, do koder seže

podnebje v okolici Londrine spreminja in da se je v dvajsetih letih ohladilo, kar kavovcu ne ustreza. Zato so se plantaže kavovca v zadnjih letih skrčile. Pojavljajo se na novo posejana polja pšenice in koruze. Zanimiv je bil obisk pri pridelovalcu kave, ki ima že tri leta zapored najkakovostnejšo kavo sorte arabika in robusta.

G. Brinovec v pogovoru z našo sodelavko Katjo Uljan.

oko. To smo opazili le mimogrede ob pristajanju letala, saj nas je na letališču v Sao Paulu že čakal vodič, ki nas je pospremil na letališče za notranji promet. Brazilija je ogromna dežela (površina 8.511.965 km² in razdalje med mesti so velike. Nadaljevala sva pot z letalom v Londrino. Tja sva prispela v soboto okrog 14. ure. Kljub utrujenosti sva si še isti dan ogledala plantažo kave, oddaljeno cca 20 km. Z nama je bil poleg taksista tudi g. Francisco z Inštituta za kavo, ki je o kavi povedal veliko zanimivega. Moram priznati, da o kavi nisem vedel veliko, o kavovcu pa sploh nič. Najbolj zanimivo je bilo zvedeti, da je kavovec rastlina, ki rojeva celo leto; istočasno so na rastlini cvetovi, manj zreli in zreli plodovi. Plodove obirajo sproti. Domačini so nama povedali, da se

Ogledali smo si plantažo in se seznanili s postopki obiranja in sušenja kave. Obiranje je predvsem ročno, le na velikih plantažah je strojno.

Naslednji dan smo si ogledali inštitut EMBRAPA (Empresa Brasileira de Pesquisa Agropecuaria). To je ogromen kompleks na 40 ha, ki vključuje številne objekte in raziskovalna polja. Zaposleni tu tudi živijo z družinami. V inštitutu kavo raziskujejo in razvijajo številne vrste. Tu sva si ogledala nekaj čez trideset vrst kavovcev, od grmičev do visokih dreves (od 10 do 12 m). Največ povpraševanja je po manjših vrstah, saj so primernejše za kultiviranje in obiranje.

Londrina je lepo in urejeno mesto (cca 500 000 prebivalcev). Takoj sva opazila, da so prebivalci tu premožnejši, da živijo bolje kot drugod v

Braziliji. Očitno jim to omogoča pridelana kava.

Po ogledu Londrine je bilo najino izobraževanje o kavi zaključeno. Vrnili sva se v Sao Paulo, od koder sva poletela v najbolj "afriško" brazilsko mesto **Salvador de Bahia**, ki leži ob vzhodni obali Atlantika. V enem popoldnevu sva si v spremstvu vodiča ogledala stari del mesta, trg Pelourinho, ki je znan po čudoviti arhitekturi iz 16. stoletja, in ostale znamenitosti. Zaznala sva utrip črnškega mesta; na eni strani revščina, na drugi bogatija. Prvi nimajo ničesar, ne vode ne elektrike, drugi vse. Vodič, sicer domačin, nama je

Londrina - plantaža kave

Plodovi kave

razložil, da so ljudje na videz revni, so pa po srcu zelo bogati. Vse dajo za ples, za sambo. Uživajo življenje

in se ne vznemirajajo, če nimajo materialnih dobrin.

Naslednji dan nas je pot vodila v brazilsko Amazonijo, v njeno glavno mesto **Manaus**. To mesto ob Amazonki je zaradi pridobivanja kavčuka slovelo vse do začetka 20. stoletja. Danes se ljudje vse bolj obračajo k turizmu, ki počasi postaja najpomembnejša dejavnost tega območja.

Pogled na Amazonko je kot pogled na morje. Vkrkali smo se na čolne, ki so nas popeljali po reki do **Jungle Lodga**, kjer smo tudi prenočili. Tu se zlivata Amazonka in Rio Negro - črna reka, ki je res črna.

Voda je bistra, toda črna. Domačini pravijo, da ima isti pH kot Coca cola (pH 4- kislá reka). Zanimivo je, da se reki po zlitju vsaj 10 km ne pomešata in tečeta ena ob drugi, zato ob enem bregu iztopa črna barva ob drugem pa blatna rjava. Še isti večer smo se po večerji seznanili z načini preživetja v deževnem gozdu. Z vodiči domačini smo se podali na nočno vožnjo po rečnih kanalih in skozi poplavljené gozdove, kjer smo oprezali za krokodili in aligatorji, ter prisluhnili nočnim glasovom džungle.

Domačini so nam prikazali, kako zelo enostavno je uloviti aligatorja. Zelo smo bili presenečeni, ko smo izvedeli, da so nekatere žabe bolj strupene od kač in da je meso aligatorjev, razen repa, neokusno zaradi prehrabnenih navad teh plazilcev: jedo namreč strupene žabe.

Ni nam bilo treba jesti aligatorjev, saj je bilo na voljo veliko drugih dobrot. Predvsem smo bili navdušeni nad nešteto vrstami sadja. Zdi se mi, da je tam užitno vse kar zraste.

Iz Amazonije smo leteli v **Rio de Janeiro**. Za ogled mesta smo se pridružili skupini turistov. Pot nas je vodila mimo prostranih peščenih plaž, lagune Rodrigo de Freitas vse

Sušenje kave

Amazonka in Rio Negro nekaj km tečeta v isti strugi in ohranjata vsak svojo barvo.

do 120 km² velike džungle Tijuaca, ki je samo lučaj od mestnega vrveža. Ta narodni park navdušuje z razno-

Vožnja skozi poplavljeni pragozd.

vrstnimi tropskimi rastlinami, slapovi ter hribom Corcovado. Dviga se 713 m nad mestom in slovi po znamenitem kipu Kristusa Odrešenika, ki z razprtimi rokami sprejema obiskovalce. Z žičnico smo se povzpeli na Sladkorni stožec in uživali v razgledu na Rio de Janeiro.

Z večernim ogledom Copacabane smo poskušali ujeti utrip mesta, ki smo si ga ustvarili ob posnetkih na televizijskih zaslonih ob karnevalu. Vse zaman. Ogledali smo si le verigo hotelov z zaplankanimi terasami. Na veliko več življenja smo naleteli v

jedru mesta, kjer so si ljudje sami prirejali zabave.

Brazilijska je barvita in zelo raznolika dežela, to je dežela prijaznih ljudi. V njej je veliko revščine in bogastva. Potovanje po Braziliji je zagotovo eno najlepših in najzanimivejših doživetij, ki se lahko dogodi posamezniku. Če bi jo lahko, bi jo obiskal ponovno.

Potovanje je bilo naporno, ker je bil program nasičen z letalskimi poleti in ogledi. Bilo pa je vse izredno dobro organizirano. Povsod naju je pričakal vodič ali voznik, tako da nisva nikjer čakala. Pa tudi varno sva se počutila. ★

Drogi d.d. čestitam za resnost izvedbe potovanja in hitim z izpolnjevanjem kupona drugega kroga igre "Tri potovanja tja, kjer je Barcaffè doma". Morda me sreča popelje v Kenijo."

Majda Vlačič

Rio de Janeiro, veličasten kot so veličastna brazilska prostranstva.

Salmonela na pohodu

Letošnje poletje bo večini ostalo v spominu zaradi peklenske vročine, nekaterim pa tudi zaradi salmoneloze, ki je prizadela njih osebno ali njihove bližnje. V medijih javnega obveščanja so se dnevno vrstile novice o okužbah s salmonelo po vsej Sloveniji. Obala pa pri tem ni nobena izjema.

Glavni krivec naj bi bila okužena živila, a večini okužb bi se lahko izognili že z ustrezno osebno higieno in nekaj osnovnimi pravili o pripravi hrane in pravilnem hranjenju živil ter že pripravljene hrane (ki jih moramo upoštevati tako doma kot tudi na delovnem mestu).

Okuženo hrano je težko prepoznati

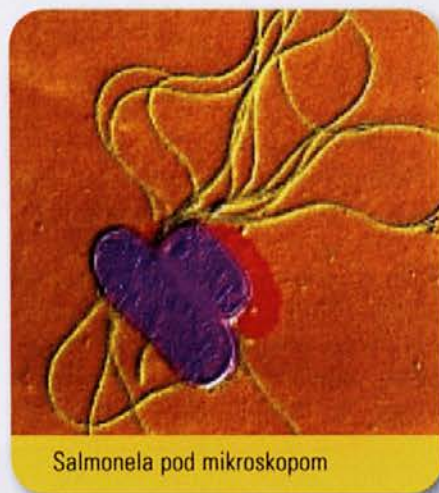
Hrana, okužena s salmonelo, običajno nima neprijetnega vonja ne okusa. Najbolj pogosti viri okužb so meso (predvsem perutnina, svinina, mleto meso), jajca, mleko in mlečni izdelki, ribe, raki, kokos, sladice. Domnevajo, da ima več kot polovica piščančjega mesa v prodaji salmonelo.

Nevarnost za okužbo predstavljajo predvsem živila, ki niso dovolj

prepečena ali prekuhana (ocvrti ali pečeni piščanci, čevapčiči, ražnjiči) in so pripravljena iz surovega svežega mesa (tatarski biftek) ali iz surovih jajc (razni prelivi, majoneza, tiramisu, sladoled).

Kako pride do okužbe?

Salmoneloza je pogosto **bolezen umazanih rok**. Okužena oseba izloča salmonelo z blatom in jih ob neustrezni osebni higieni lahko prenese na živila ali celo neposredno na druge osebe. V higiensko urejenih razmerah in pri ljudeh z **ustreznimi higienimi navadami** je slednji način okužbe redek, saj je za okužbo potrebno zaužiti večje število bakte-

Salmonela pod mikroskopom

rij. Pri majhnih otrocih in osebah s pomanjkljivim imunskim sistemom, pri katerih za razvoj obolenja zadostuje manjše število bakterij, je ta način prenosa bolj pogost.

Možna je tudi okužba ljudi preko blata bolnih ali zdravih domačih živali, predvsem psov, mačk in plazilcev (kače, želve, kuščarji).

Salmonele se lahko iz črevesja razširijo v kri, nato pa v vse organe.

Dolgo časa ali celo doživljenjsko se lahko zadržijo v žolčniku in se nato z žolčem občasno izločajo v črevo. Take osebe imenujemo klicenosci. Klicenosci pogosto ne kažejo znakov obolenja, zato moramo biti vsi zelo previdni pri osebni higieni in pripravi živil.

Kako se izognemo okužbi?

Za preprečevanje okužb s salmonelami je najbolj pomembna pravilna **priprava hrane** ter pravilno hranjenje živil in že pripravljene hrane.

Uživajmo le dobro prepečeno ali prekuhana meso, saj visoka temperatura uničuje bakterije. Meso mora biti prepečeno in/ali prekuhana tudi v notranjosti. Pripravljeno hrano, ki je ne zaužijemo takoj, lahko hranimo krajši čas le v hladilniku.

V vsaki kuhinji morajo biti zagotovljeni taki pogoji, da ne okužimo toplotno že obdelanih živil in živil, ki jih uživamo surove. Za rezanje surovega mesa in drobovine uporabljamo pripomočke, ki jih ne smemo uporabljati v druge namene, npr. za rezanje salam, kuhanega mesa, zelenjave, kruha. Delovne površine, kjer pripravljamo meso, temeljito očistimo in osušimo. Kuhinjske krpe pogosto menjamo ali prekuhavamo.

Prvi kongres evropskih mikrobiologov

Zelo pomembno je tudi temeljito umivanje rok po uporabi stranišča, pred jedjo in med samim pripravljanjem hrane, da ne prenesemo bakterij iz blata v hrano.

Ime:

Salmonella spp. (znanih je preko 2000 tipov oz. sevov)

Lastnosti:

mikroskopsko majhen organizem

Bolezen:

Salmoneloza. Bolj pogosta je v poletnem času.

Salmonelle povzročajo pri ljudeh tri oblike bolezni:

1. enterična (tifoidna) vročica: Vir okužbe je okužena hrana. Bakterije iz tankega črevesja prehajajo v krvni obtok. Hudi simptomi, tudi smrt.
2. septikemija: Bakterije iz ustne votline prehajajo v krvni obtok in povzročajo ognojke po telesu, meningitis, pljučnice, osteomielitis. Črevesni simptomi so redki.
3. enterokolitis (gastroenteritis): Ta tip bolezni je najbolj pogost. Simptomi: slabost, glavobol, krči v trebuhu, bruhanje, diareja, pogosto tudi rahlo povišana telesna temperatura. Prvi znaki se pojavijo v 8-48 urah od zaužitja hrane, okužene z dovolj velikim številom bakterij.

Ob upoštevanju vseh teh pravil lahko mirno uživamo v hrani skozi vse leto, tudi v poletnem času, ko je salmoneloza najbolj pogosta. ★

Erika Batagelj

V Ljubljani je od 29. junija do 3. julija 2003 potekal prvi kongres evropskih mikrobiologov. Predavanj in razprav s področja medicinske in ekološke mikrobiologije ter biotehnologije se je udeležilo kar 1351 strokovnjakov.

Priznanje mikrobiologiji

Člani evropskega združenja evropskih mikrobiologov (FEMS - Federation of Microbiological Societies) so sprejeli evropsko deklaracijo za mikrobiologijo, ki obravnava mikrobiologijo celostno. S tem dokumentom je mikrobiologija, ki je relativno mlada veda, pridobila pomembno mesto na področjih zdravstva, kmetijstva, industrije (živilske, farmacevtske, kemične, itn.) in varstva okolja. Mikrobiologija, veda o mikroorganizmih (virusi, bakterije, alge, praživali in glive), je namreč močno povezana tako s človekom kot tudi z okoljem. Deklaracija opredeljuje vse možne (želene in neželene) po-

Skrajšanje časa preiskav in zatorej tudi hitrejša sprostitve izdelka na tržišče sta zelo pomembna tudi za naše podjetje. To lahko dosežemo s podpiranjem nenehnega izobraževanja zaposlenih in tesnega sodelovanja raziskovalne znanosti ter uporabnikov. Zato je bila Droga eden glavnih pokroviteljev tega pomembnega kongresa.

sledice in zavezuje vse evropske mikrobiologe, da bodo svoje znanje posredovali naprej ter ga uporabili v dobrobit človeštva in ohranjanje okolja.

Bakterije pod mikroskopom

Predavanja

Med najbolj obiskanimi so bila predavanja, ki so odmevala tudi v javnosti: bioterorizem, SARS, presajanje organov z živali na ljudi, gensko spremenjena živila in odpornost na antibiotike.

Predstavljeni so bili novi metodološki pristopi, zlasti s področja varnosti živil. V prihodnosti bodo hitre molekularnobiološke metode nadomestile klasične (gojitvene) mikrobiološke metode, ki lahko trajajo tudi več tednov. Za določena živila so že pripravili in preverili postopek določanja posameznih skupin bakterij in tako skrajšali čas preiskav z 10 na samo 2 dni. ★

Erika Batagelj

Od Madrida do Lizbone in nazaj

Salamanca: v iskanju žabe (predvsem neporočeni).

Iberski polotok, najbolj oblegana turistična regija na svetu, je bil moj letošnji cilj prvomajskega potovanja. Ker pa časa (beri: dopusta) vedno primanjkuje, polotok pa je velik, je bil cilj zahodni del polotoka - Madrid in Portugalska.

Pot nas je vodila preko Trsta in Madrida vse do **Salamance**, ki leži SZ od Madrida. Salamanca je prijetno univerzitetno mesto, ki mu poleg študentov glavni utrip dajejo ravno turisti. Zanimiva je predvsem zaradi arhitekturnih biserov. Celotni stari del mesta je bil nekoč zgrajen iz velikih opečnatih blokov peščene barve, kar se še danes upošteva pri obnovi hiš in poslopij. Skratka, pogled na Salamanco nam že stoletja odkriva nešteto odtenkov barve peska. Sicer pa veliko turistov obišče Salamanco samo z enim razlogom, tj. da bi odkrili žabo na fasadi Univerze. Nagrada je za odkritelja silno privlačna, še v tekočem letu mu je zagotovljena srečna poroka. No, meni niti v tretjem poskusu ni uspelo odkriti žabe (sem se resnično trudil), tako, da poroke v tem letu zagotovo ne bo. Poleg univerze iz 13.stoletja je glavna zanimivost tudi

trg Plaza Mayor iz 18.stoletja. Podobno kot na večini ostalih mestnih trgov v Španiji so se tudi na tem v preteklosti prirejale bikoborbe. Teh je sedaj le še za peščico in še to zgolj v času celotredenskega prazno-

Lisboa: osrednja ulica in slavalok zmage.

vanja velike noči. Mesto nas je poleg z gostoljubjem in urejenostjo presenetilo tudi z izredno mrzlim vetrom v večernih urah. Se pa vsak vesten obiskovalec Španije hitro pri- vadi na večerne navade Špancev,

obiske raznih barov, restavracij in gostiln, kjer se uživa ob dobri pijači (vino tinto) in vedno tudi ob hrani.

Klic Portugalske nas je prisilil, da smo zapustili Salamanco in našega gostitelja, ki nas je prvi dan pozdravil s "Kako ste?" in hitro razložil, da včasih izvozi kamion pomaranč v Slovenijo in sicer nekemu suhemu in visokemu tipu, ki ima brata na Kosovem.

Voznja na Portugalsko nas je v zgodnjih jutranjih urah (bila je še tema) posadila v kupe z dvema Portugalcema srednjih let na začasnem delu v tujini (ki je postalo že stalno). Začetni ne preveč prijateljski pogledi (upam, da zaradi zgodnje ure) so se s časom razvili v zanimiv pogovor in prvi konkretniji stik s Portugalci. Naša končna destinacija je bilo portugalsko glavno mesto **Lizbona**. Mesto leži ob izlivu reke Tejo v Atlantik. Kljub temu pa je to pravo mediteransko mesto s kaotičnim prometom, vrvežem na ulicah in urejenimi (beri: čistimi) glavnimi ter neurejenimi stranskimi ulicami. Portugalska je bila v 15. in 16.stoletju izredna pomorska velesila. Vasco da Gama, Pedro Cabral, Diogo Cao, Magallanes so le nekatera imena pomorščakov, ki so odkrili celotno pot od Evrope, mimo Afrike in Indije vse do JV Azije, čez Atlantik do Brazilije in prvi objadrali svet. Roko na srce pa se je veliko odkritij zgodilo čisto po naključju. Pomembnost pomorstva za Lizbono in celotno Portugalsko je najbolj vidna ravno v četrti Belem. Tu si gruče turistov (in mi z njimi) ogledujejo zanimivosti povezane s pomorskimi dosežki, saj so prav iz Belema pred 500 in več leti odjadrale na plovbo za tiste čase ogromne ekspedicije z enim samim ciljem, odkriti nov svet in s tem novo bogastvo. Seveda pa ponuja Lizbona še veliko več. Prav z

Lisboa: grobnica Vasca da Game

Lisboa: Počitek po kosilu.

nestrpnostjo smo obiskali živalski vrt, katerega zaščitniki živali zelo kritizirajo. Moram pa priznati, da sem bil ob obisku kar prijetno presenečen, saj je lizbonski živalski vrt dosti bolj urejen kot marsikateri drugi po svetu (npr. madridski, preverjeno nekaj dni kasneje). Popolno nasprotje zgodovinskega centra mesta predstavlja nov kompleks, zgrajen ob železniški postaji St. Apolonia, kjer je Lizbona gostila svetovno razstavo leta 98. Zagotavljam vam, da je dan prekratek, ko obiščete oceanarium in paviljon znanosti, kjer otrokom (in tudi starejšim) skozi igro prikažejo osnovne zakonitosti fizike. Center mesta se razteza od največjega, a nekoliko pustega trga Praça do Comercio levo in desno. Najzanimivejša in najstarejša četrt je Alfama, kjer je doma fado. Lokalov, kjer bi ga lahko poslušali, je čedalje manj. Ob kančku sreče pa ga lahko poslušate na kakšni od ulic, kjer običajno kakšen starejši par nastopa za prgišče euro kovancev. Alfamo si je potrebno ogledati na dva načina, peš in s tramvajem. Tramvaj št. 28 vas popelje na vratolomno vožnjo po

Lisboa: Tore de Belem

uličicah Alfame, na sami poti pa lahko štejete, koliko avtomobilskih ogledal je bilo polomljenih. Druga zanimivost na lizbonskih ulicah pa so preprodajalci mamil. Ti imajo še poseben nos za turiste, ki jim že navsezgodaj v eni roki ponujajo sončna očala, v drugi pa zajeten kos hašiša. Kdor pozna bakala (polenovka slovensko) samo kot namaz, se mora obvezno odpraviti na Portugalsko, kjer je bakala nacionalna jed in ga znajo pripraviti na 1001 način.

Žal (ali na srečo) pa se portugalski bakala po okusu niti slučajno ne more kosati z našim. V Lizboni smo sprejeli tudi za samo potovanje izjemno pomembno "strateško" odločitev: obisk Madrida odpade in ves preostanek poti bomo posvetili Portugalski (ja, v dvoje se odločitve res hitro sprejemajo, eden predlaga, drugi pa potrdi). ★

Gregor Moljk

(Nadaljevanje v naslednji številki)

Neke poletne noči (ali zakaj je Neptuna zjutraj bolela glava...)

V Drogi imamo lepo navado, da poročamo o pomembnih dogodkih v življenju naših zaposlenih - o končanem šolanju, obletnicah, dosežkih in še čem. (Naj ob tej priložnosti znova opozorimo bralce: če veste, da vaš sodelavec praznuje okroglo obletnico, odhod v penzijo ali kaj drugega, obvestite nas, da ga pridemo slikat za Naš glas in da nam kaj zanimivega pove. Seveda mora biti zaposlen v Drogi.) Pa se je namerilo, da je letos poleti dopolnil pol stoletja življenja sodelavec Franci Čelhar in - zvesti naši navadi - smo sklenili napisati o njem besedo.

Razume se, da svojih petdeset križev ni mogel proslaviti brez sodelavcev. Ker pa je narava njegovega dela poskrbela, da je v vseh letih službe spoznal približno tričetrť Slovenije, je bil seznam povabljenih zelo pester. Glede na to, da so bili vmes tudi Kalamari in se je torej srečanju obetal nekoliko trušč, se je slavljeneč odločil družino vkrcati na ladjo in jo popeljati na odprto morje, od koder ima hrup dolgo pot do obale ter omaga in utone v valovih še predno jo doseže. Sredi morja, pod strmečimi zvezdami, se je veselo vzdušje povzpelo v bučeč "fortissimo", tako da so si to noč zapomnili ne le razposajeni veseljaki na zibajočem se krovu (saj res: le kako, da se je tako zibal, ko pa morje sploh ni bilo razburkano...?) marveč tudi stari Neptun, gospodar morskih globin, ribe, mehkužci, lupinarji ter morke deklice. Tem miroljubnim prebivalcem tihih globin pač ni do burk, kakršne so uganjali Sašo Hribar in člani njegove skupine, Andrej Šifrer in Franci sam, ki ni prizanašal ne klavirskim tipkam ne drugim inštrumentom.

Edini, ki morda ni bil popolnoma zadovoljen s programom, je bil Martin Strel, ki je cel večer zaman čakal, kdaj bo katera od hostes padla čez krov, da bi jo lahko skočil reševati... ★

Sonja Požar

"Še sto let - pa da bi lahko mi vsi prišli na tvoj pogreb!"

Potovanje za vsak žep

**Fran Levstik je napisal POPOTOVANJE OD LITIJE
DO ČATEŽA jaz pa sem se odločila za POTOVANJE
OD PTUJA DO ROGAŠKE SLATINE**

Cilj mojega popotovanja mnogi že poznajo. To je znano staro zdravilišče z izvirom rogaškega vrelca, ki se omenja že v 12. stoletju, svoj razcvet pa je doživelo v avstrogrski monarhiji, ko so "gospoda odhajala na oddih, ženske na lepote kopeli, moški na svež zrak in lov, še danes je skoraj tako, le da jih veliko potuje z zdravstvenimi napotnicami na zdravljenje želodčnih težav."

V zgodnjih jutranjih urah sem krenila s **Ptuja**, najstarejšega mesta v Sloveniji, saj se omenja že pred skoraj 1200 leti kot znano trgovsko postajališče na poti iz Italije na Madžarsko ali iz Avstrije do pristanišč, Hrvaške, Italije oz. Jadranskega morja.

Pot je vodila skozi znano romarsko središče **Ptujska gora** z najlepšo gotsko cerkvijo srednje Evrope, nato se je vzpenjala na obronkih SV Slovenije - Haloz - pokrajine čudovitih vinogradov, gozdov in pašnikov. Pravzaprav sem hodila proti meji s Hrvaško, in ko sem prišla v obmejno mesto Rogatec, sem krenila na desno proti Rogaški Slatini, znani tudi po čudovitem rogaškem kristalu.

V **Rogaško Slatino** sem prispela v poznih popoldanskih urah. To je prečudovit kraj, skrit med zelenimi hribi, listnatimi gozdovi, poln miru in zelenja. Pravijo mu oaza miru in zdravja.

V urah svojega potovanja sem morala premagati kar nekaj višinskih stometrov in kar tri hude vzpetine. Dan je bil prečudovit, le sonce je preveč žgalo, vode pa ni bilo nikjer, saj že nekaj mesecev ni deževalo, zato so potočki in studenci usahnili. Gostilne so bile zaprte, prvi, ki sta bili vsaj kolikor toliko spodobni, sta bili v Rogatcu - obmejnem mestu s Hrvaško in na cilju v Rogaški Slatini, kjer sem morala prenočiti, saj sem bila prepozna za vrnitev domov. S seboj namreč nisem imela nobene svetilke (tipično žensko, bi dejali moški). Vso pot sem prevozila na kotalkah.

Bilo je zanimivo, predvsem ko so me prehitevali avtomobili; skoraj vsak moški šofer je upočasnil avto, pogledal in se odpeljal naprej z vso brzino, ne da bi vprašal, če rabim kakšno pomoč ali prevoz, zato so bila kriva moja leta in osiveli lasje. Vsem osivelim ženskam svetujem, da se uredijo oz. pobarvajo lase, preden se odpravijo na pot s kakršnimkoli prevoznim sredstvom, ki se lahko pokvari med vožnjo. ★

Danica Krajnc

Naj počitniška fotografija 2003

V predhodni številki Našega glasa smo objavili natečaj za 'Naj počitniško fotografijo poletja 2003', ki naj bi izražala vaša poletna doživetja in edinstvene utrinke.

V uredništvo smo prejeli kar nekaj zanimivih fotografij s strani zaposlenih in ostalih prejemnikov glasila, ki so ponazarjale različne motive. Veliko jih je bilo na temo otroških norčij, ostale pa so bile zelo raznolike. V tej številki objavljamo izbrane fotografije. Na izrecno željo lastnikov lahko fotografije tudi vrnemo.

Tri najboljše, ki jih objavljamo v tej številki, prejmejo Drogino košarico, vsi ostali, ki ste sodelovali pri natečaju, pa prejmete simbolično nagrado (pri ge. Mariji Mekiš, tel.: 66 31 995).

1. Anita Grk (PC Zlato polje), Vsakemu svoj faktor

Sodelavka iz Zlatega polja nam je poslala "anonimno fotografijo" sodelavcev, ki so zavzeli pozicijo visokega štarta. K spodnji slikici je Anita pripisala:

"V PC Zlato polje ima vsaka svoj faktor;

A + M3 pa nas boste hitro prepoznali prav vsi."

2. Tomaž Hribar (PC Sol), Bazenček

Poletje si lahko polepšamo tako ali drugače. Če pred hišo nimamo bazena, si lahko priskrbimo prenosnega. Ni ravno primeren za plavanje na olimpijske razdalje, je pa vsekakor osvežilen.

3. Konjeniški klub Medljan, Konj v bifeju

Člani konjeniškega kluba iz Izole so nam posredovali zanimiv posnetek z jutranjega obreda pitja kave. Kot lahko opazimo, je naša kava namenjena širšemu krogu potrošnikov. Le katera marketinška poteza ga je prepričala, da je Barcaffé najboljši? ★

Silvija Benčič

Izjave na delovnem mestu

Že mogoče, da je moj novi šef rekel, da se pozna že dolgo let, vendar to ni res. Možakar se je očitno hotel samo malo pohvaliti. (Bučko)

Seveda poznam razliko med nekdanjim delavskim svetom in današnjim svetom delavcev! Nekdanjemu delavskemu svetu je zakonodaja dajala neomejene kompetence odločanja o ključnih stvareh - tudi takrat, ko večina članov ni imela niti pojma, za kaj sploh gre. Današnji svet delavcev pa natanko ve, kako je s ključnimi stvarmi, pa mu zakonodaja jemlje kompetence odločanja... (Gaga)

Ni res, da je Pepi počasen pri delu! Če bi ga le videli, s kakšno naglico pospravi časopis, kadar se na vratih pojavi šef! (Žuža)

Jaz sem sicer preprost človek in ne razumem vsega, o čemer pišejo in govorijo izobražene glave, ampak vseeno me malo skrbi, da ne bi kdo ob tolikih besedah o ciljih in vizijah prihodnosti čisto pozabil na sedanjost... (Ivko)

Ne, nisem kandidiral ob razpisu za nakup Droginih počitniških apartmajev. Sem se še pravočasno spomnil, da bom jeseni kandidiral za nakup šolskih potrebščin, ozimnice, toplih spodnjic in kuriva. (Drago)

Polde S., ki trdi, da nisem napredoval zato, ker me je šef zasačil s svojo ženo, naj te besede javno prekliče - to odločno zahtevam! V resnici sem bil zasačen s šefovo ljubico! (Zmuznič)

Gospoda K.L., ki je moj nadrejeni, bom tožil pri okrožnem sodišču, ker je pred pričami izjavil, da slabo

delam. Tega ne more trditi oziroma dokazati, saj me še ni videl pri delu! (Ficko)

Gospod politik J. ki je bil med govorniki na naši fešti, se je užalil čisto brez zveze. Zaposleni smo se mu smejali samo zato, ker smo bili prepričani, da pred mikrofonom ni on ampak Sašo Hribar, ki ga oponaša. (Smelič)

Mislím, da me v kadrovskem oddelku niso dobro razumeli: prišel sem prosit za službo, ne za delo. (Mišek)

Člane disciplinske komisije prosim, naj mi verjamejo, da šefa nisem mahnil namenoma, ampak ponesreči. Kot dokaz navajam dejstvo, da ni bilo treba klicati reševalcev - kot pred desetimi leti, ko sem ga zares mahnil namenoma. (Tinček)

Ni res, da samo na mladih svet stoji! Kaj pa upokojenci, ki preživljajo družine svojih brezposelnih otrok? (Nini) ★

Glas vpijočega v puščavi

S.P.

S.P.

Pet zank

Ker smo imeli nekaj težav s pošto, podaljšujemo natečaj za pet zank iz poletne številke do konca septembra. Tisti, ki še niste sodelovali, imate torej priložnost, da nadoknadite zamujeno.

Uredniški odbor

